

**Facultat de Dret i Economia
Universitat de Lleida
Titulacions en l'àmbit del Dret**

**Informe per a l'acreditació
Desembre 2014**

Presentat a la Comissió d'Estudis dels Graus del centre: 12/01/15

Presentat a l'Òrgan responsable del POP del centre: 18/12/14

Aprovat per la Comissió d'Avaluació de la Universitat: 13/01/15

ÍNDEX

0. Dades d'identificació.....	5
1. Presentació del centre.....	6
2. Procés d'elaboració de l'autoinforme (CENTRE).....	10
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació.....	11
ESTÀNDARD 1. Qualitat del programa formatiu	
1.1 El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requeriments de la disciplina i amb el corresponent nivell formatiu.	11
GRAU EN DRET	11
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències.	
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.	
MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA	17
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències .	
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.	
MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES	19
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències.	
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.	
MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL	20
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències.	
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes..	
1.4 La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats (CENTRE).....	22
ESTÀNDARD 2. Pertinència de la informació pública (CENTRE)	
2.1 La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.....	25
2.2 La institució garanteix un accés fàcil a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats de seguiment.....	25
2.3. La institució publica el SGIQ en que s'emmarca la titulació.....	25
ESTÀNDARD 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació (CENTRE)	
3.1 El SGIC implementat ha facilitat el procés de disseny i aprovació de les titulacions.....	26
3.2 El SGIC implementat garanteix la recollida d'informació i	

resultats rellevants per la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats de l'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.....	26
3.3 El SGIC implementat facilita el procés de seguiment i, en el seu cas, el de modificació de les titulacions, i garanteix la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.....	28
3.4 El SGIC implementat facilita el procés d'acreditació de les titulacions.....	28
3.5 El SGIC implementat es revisa periòdicament per analitzar la seva adequació i, si procedeix, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.....	28
ESTÀNDARD 4. Adequació del professorat al programa formatiu	
GRAU EN DRET	29
4.1 El professorat reuneix els requeriments de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, en el seu cas, professional.	
4.2 El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants..	
MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA	32
4.1 El professorat reuneix els requeriments de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, en el seu cas, professional.	
4.2 El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	
MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES	32
4.1 El professorat reuneix els requeriments de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, en el seu cas, professional.	
4.2 El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	
MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL	33
4.1 El professorat reuneix els requeriments de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, en el seu cas, professional.	
4.2 El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	
4.3 La institució ofereix recolzament i oportunitat per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat (CENTRE).....	35
ESTÀNDARD 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge (CENTRE)	
5.1 Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional facilitant la incorporació al mercat laboral.....	37
5.2 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.....	43
ESTÀNDARD 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius	
GRAU EN DRET	44
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.	
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats	

d'aprenentatge i és públic.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per les característiques de la titulació.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per les característiques de la titulació.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA50

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge i és públic.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per les característiques de la titulació.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per les característiques de la titulació.

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES.....51

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge i és públic.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per les característiques de la titulació.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per les característiques de la titulació.

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL.....55

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge i és públic.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per les característiques de la titulació.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per les característiques de la titulació.

4. Valoració i proposta del pla de millora.....59

4.1 Seguiment del Pla de Millora del període anterior.....59

GRAU EN DRET

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

4.2 Proposta Pla de Millora 2015.....63

Accions transversals al centre

GRAU EN DRET

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

5. Evidències.....69

6. Annex 1. Dossier Indicadors Titulacions.....73

0. DADES D'IDENTIFICACIÓ

Universitat:	Universitat de Lleida (UdL)
Nom del centre:	Facultat de Dret i Economia
Dades de contacte:	C. de Jaume II, 73E-25001 Lleida - +34 973 70 32 00
Web dels graus:	http://www.udl.cat/estudis/estudis_centres.html
Web dels màsters:	http://www.udl.cat/estudis/poficials.html
Responsables de l'elaboració de l'informe:	M. José Puyalto Franco Degana de la Facultat de Dret i Economia

Titulacions impartides al centre					
Denominació	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Any d'inici	Interuniv./Coord. UdL	Coordinador acadèmic
Grau en Dret	2500363	240	2009-10	N / S	Neus Cortada Cortijo
Màster Universitari en Advocacia	4313245	90	2013-14	N / S	M.Mercedes Castillo Solsona
Màster Universitari en Ciències Jurídiques	4313242	60	2013-14	N / S	Paloma De Barron Arniches
Màster Universitari en Sistema de Justícia Penal	4311669	60	2009-10	S / S	Carolina Villacampa Estiarte

Les dades en les que es basa l'anàlisi dels resultats de la titulació es recullen al final d'aquest document en el "Dossier d'indicadors de la titulació"

1. Presentació del centre

La condició de Lleida com a ciutat universitària es remunta a finals del segle XIII, però esdeveniments històrics van portar interrupcions, i no fou fins a l'any 1968 que es van tornar a impartir els estudis de Dret en el marc de l'Estudi General de Lleida, configurat com a delegació de la Universitat de Barcelona (UB). A l'any 1986 es va autoritzar la creació de la Facultat de Dret de l'Estudi General de Lleida, depenent de la Universitat de Barcelona. L'any següent es van incorporar els estudis de Ciències Empresarials. I finalment el 12 de desembre de 1991, amb l'aprovació pel Parlament de Catalunya de la Llei 34/1991 de 30 de desembre, es va crear la Facultat de Dret i Economia de la Universitat de Lleida (FDE). Inicialment només s'impartien els estudis de la llicenciatura en Dret i de la diplomatura en Ciències Empresarials i paulatinament es van incorporant noves titulacions de segon cicle com van ser la llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses (1995) i la llicenciatura en Ciències del Treball (2004). Al curs 2002-2003 l'FDE va oferir l'itinerari Curricular Conjunt en la Llicenciatura en Dret i la Diplomatura en Ciències Empresarials que va finalitzar el curs 2009-2010 per extinció dels plans d'estudis antics.

A partir del curs acadèmic 2009-2010 es comencen a impartir els ensenyaments de Grau en Dret i Grau en ADE, en el marc de l'EEES, un any més tard l'FDE comença a impartir l'ensenyament de Grau en Turisme. L'evolució de les dades de matrícula evidencia que des de la implantació del Grau en Dret, la taxa d'ocupació de la titulació ha superat el 100% la qual cosa ha portat a l'equip de govern a sol·licitar l'increment de l'oferta de places per al curs 2014-2015. Pel que fa al Grau en ADE, el nombre d'estudiants de nou ingrés mostra una evolució oscil·lant. El curs 2009-2010, any d'inici de la titulació, la matrícula fou de 185 estudiants, xifra que s'incrementa fins a 209 el curs següent, coincidint amb la incorporació al grau dels estudiants provinents de les titulacions a extingir i els primers anys de la crisi econòmica, amb els seus efectes negatius en el mercat de treball. Aquest nou context econòmic va acompanyat d'una reducció del nombre d'estudiants que accedeixen al grau (198 i 183) respectivament, durant els cursos 2012-13 i 2013-14).

Davant aquesta nova conjuntura, el deganat es va plantejar la necessitat de cercar nous instruments per evitar la pèrdua d'alumnat i és per això que al curs acadèmic 2013-2014 es decideix reprendre l'oferta de dobles titulacions. Per una banda la Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses (GEIADE). Aquesta doble titulació és pionera a Catalunya i neix de la demanda de l'empresariat català. Una de les seves principals virtuts és que permet accedir a l'ampli ventall de sortides professionals de dues titulacions que presenten elevades taxes d'inserció laboral. De fet, segons un avanç de l'informe Inserció laboral dels estudiants universitaris, que conté dades del Ministeri d'Educació, la Seguretat Social, l'Institut Nacional d'Estadística i la Conferència dels Consells Socials de les Universitats Espanyoles, ADE gaudeix d'una taxa del 92,3% i Enginyeria Informàtica del 82,4%. Així mateix segons el 5è Estudi d'Inserció laboral dels graduats i graduades de les universitats catalanes de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) la taxa d'ocupació d'Informàtica a la UdL és del 100%, mentre la mitjana catalana es situa en el 94,2%. A la part alta de la taula també trobem els estudis d'Administració i Direcció d'Empreses (ADE), amb un 95% d'inserció laboral (un 85% en menys de tres mesos).

D'altra banda, la Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses amb la que es pretén donar continuïtat a la reeixida experiència dels vuit anys de vigència de l'Itinerari Curricular Conjunt en la Llicenciatura en Dret i la Diplomatura en Ciències Empresarials. Les dues Dobles Titulacions han complert abastament totes les expectatives atès que des de la seva implantació han presentat una taxa d'ocupació superior al 100%.

Així mateix l'FDE treballa en una nova proposta formativa de Grau en ADE-DUAL que serà pionera a Catalunya i a la resta de l'estat Espanyol. Com és sabut, la formació dual combina els processos d'ensenyament i aprenentatge a les aules universitàries i en l'empresa, a fi que aquesta última s'impliqui cada cop més en el desenvolupament dels programes educatius, afavorint així les opcions d'inserció laboral dels joves. D'aquesta manera, la formació que s'imparteix possibilita l'adquisició de les competències professionals en el propi lloc de treball, en íntima relació amb les demandes del mercat laboral, el que per una banda permet l'adaptació d'aquesta formació a les necessitats específiques de les empreses, i de l'altra, suposa un major acostament entre els alumnes i el seu futur professional.

Amb relació al Grau en Turisme, tot i que durant els dos primers cursos acadèmics ha tingut dificultats per cobrir el nombre de places ofertes la diferència s'ha anat reduint fins arribar a un 88% d'ocupació. Per tal d'augmentar la demanda d'aquesta titulació, l'equip de govern està treballant en una reverificació del Grau en Turisme nítidament diferenciada del Grau en ADE que justifiqui l'oferta, a mig termini, d'una doble titulació en ADE i TURISME per tal que l'estudiantat del Grau en Turisme ampliï la seva formació en l'àmbit de l'economia i de l'empresa. És per això, que aquest nou Grau s'articularà entorn a quatre eixos fonamentals: (i) l'especialització en la gestió de l'empresa turística i en la gestió de les destinacions; (ii) potenciar l'aprenentatge de les noves tecnologies aplicades al Turisme; (iii) intensificar les Pràctiques Acadèmiques Externes, curriculars i extracurriculars, nacionals i internacionals; (iv) impulsar l'aprenentatge de llengües (anglès, francès, alemany).

Pel que fa als estudis de Màster, la Facultat ofereix des del curs acadèmic 2009-2010 el Màster Interuniversitari en Sistema de Justícia Penal i a partir del curs 2010-2011 imparteix el Màster Universitari en Comptabilitat, Auditoria i Control de Gestió (MACAUD).

El Màster en Sistema Justícia Penal és l'únic a l'àmbit geogràfic espanyol en què s'aborda l'anàlisi en profunditat tant de disciplines jurídiques com de les de base més empírica relacionades amb el fenomen criminal. Justament el títol mateix del màster, "Sistema de Justícia Penal", prové de referents internacionals consolidats, com ara els estudis homòlegs de la Universitat de Massachussets o de la Universitat de Leicester, on el qualificatiu "criminal justice System" s'empra per referir-se a un abordatge interdisciplinari dels aspectes implícits d'aquesta activitat.

Respecte al MACAUD, cal dir que aquest Màster ens ha permès situar-nos en el lloc 46 del món pel que fa al rànquing de Business Studies Programmes elaborat per la Comissió Europea (<http://www.u-multirank.eu>) obtingut a partir de diversos indicadors com ara (i) el rati estudiant/professorat; (ii) el nombre de professorat doctor; (iii) la inclusió de pràctiques en el currículum; i finalment, (iv) l'ensenyament per professionals de fora dels departaments universitaris. De fet, el MACAUD és el número 4 del món en aquest darrer indicador i número 21 d'Espanya per davant dels màsters equivalents de les universitats Antonio de

Nebrija, Rovira i Virgili, Deusto, Alcalá, Pablo de Olavide i A Coruña. Podeu consultar més informació al següent enllaç:

http://www.udl.cat/serveis/oficina/Noticies/2014/noticia_0112.html

Durant el curs 2013-2014 l'oferta s'amplia amb el Màster Universitari en Ciències Jurídiques i el Màster Universitari en Advocacia. Està previst que durant el curs 2015-2016 s'ofereixi el Màster en Gestió Administrativa. L'anàlisi i seguiment de la demanda d'aquests programes fa palès que el Graduat o la Graduada en Dret de l'FDE optarà preferentment per cursar màsters de tipus professionalitzador, com ara el Màster en Advocacia o el Màster en Gestió Administrativa, enfront d'altres propostes que no tinguin aquest caràcter. En aquest sentit i tot i que estem convençuts que el Màster en Advocacia contribuirà a la formació pràctica imprescindible per a l'exercici de la professió, hi haurà un aspecte que no cobrirà de forma suficient: l'especialització. És per això que prenent com a eix central el Màster en l'Advocacia, l'FDE formularà pel curs 2015-2016 una proposta de dobles titulacions amb els altres dos màsters del nostre centre. (i) En primer lloc, una doble titulació: Màster en l'Advocacia i Màster en Sistema de Justícia Penal que permetria formar futurs advocats i advocades especialistes en el sistema de justícia penal; (ii) En segon lloc, una doble titulació: Màster en l'Advocacia i Màster en Ciències Jurídiques que permetria al nostre estudiantat complementar la seva formació amb dos àmbits d'especialització molt determinats, en els quals l'FDE compta amb investigadors de gran renom: la línia de "Dret de l'empresa", i la línia de "Dret Comunitari". Aquesta doble titulació vindrà precedida d'una modificació substancial del Màster en Ciències Jurídiques amb una reducció important del mòdul obligatori que es podrà convalidar als alumnes del Màster en l'Advocacia per diverses assignatures del seu pla d'estudis i una ampliació substancial de les línies d'especialització citades.

En aquest sentit, cal destacar que l'ampliació i consolidació dels nostres màsters és fruit de la maduresa de la recerca individual i col·lectiva que es desenvolupa en el sí de la Facultat. El nostre professorat participa en 16 grups de recerca consolidats o emergents i en l'actualitat lidera 6 projectes de recerca corresponents a les convocatòries de 2012 i 2013 tal com es publicava a la web de la UdL que quatre professors del nostre centre es troben entre els autors més citats en l'àmbit de les ciències jurídiques segons l'H Index Scholar, un índex bibliomètric que mesura el rendiment de la producció acadèmica dels professors i investigadors d'universitats públiques espanyoles en Ciències Socials i Humanitats. Es tracta dels següents professors del Grau en Dret: Josep Maria Martinell (número 12 de 56 en dret Eclesiàstic), Josep Maria Tamarit (14 de 166 en Dret Penal), Antoni Vaquer (14 de 234 en Dret Civil) i Antoni Blanc (16 de 115 en Dret Internacional Públic). Podeu consultar aquesta notícia a l'enllaç següent:

http://www.udl.cat/serveis/oficina/Noticies/2014/noticia_0220.html

Amb independència de la formació reglada, l'FDE aixopluga un bon nombre d'activitats formatives dirigides a l'estudiantat per tal de reforçar l'adquisició de competències genèriques transversals. Entre aquestes activitats destaquem la "Setmana del Parlament Universitari (SPU)" que consisteix en una simulació de l'activitat parlamentària adreçada a l'estudiantat universitari de totes les titulacions de les universitats catalanes que té com a objectiu donar a conèixer el funcionament administratiu i polític de la institució.

En aquesta activitat participen dues professores de l'FDE que conjuminen l'experiència acadèmica i política atès que les dues van ser Diputades al Parlament de Catalunya. Podeu consultar més informació als següents enllaços:

http://www.udl.cat/serveis/oficina/Noticies/2014/noticia_0123.html

<http://www.fde.udl.cat/fde/relacionsinstitucionals.html>

La segona activitat és la "Lliga de Debat de la UdL" que consisteix en un enfrontament dialèctic entre equips formats per 5 estudiants cadascun d'ells sobre un tema polèmic de plena actualitat. Aquesta activitat està dirigida per una professora de l'FDE que també és la coordinadora de la Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en ADE. L'equip guanyador defensa a la UdL en la Lliga Debat de la Xarxa Vives. Podeu consultar més informació a l'enllaç: http://www.fde.udl.cat/noticies/noticia_0062.html.

Finalment, en la línia de reforçar la relació amb els principals grups d'interès vinculats als àmbits del dret i a l'entorn econòmic i social de les terres de Lleida l'FDE organitza tres jornades emblemàtiques que tenen en comú la voluntat de constituir un espai de trobada i diàleg entre el nostre centre i el teixit social i productiu del nostre territori que afavoreixi el desenvolupament d'una economia basada en el coneixement i en el benestar dels ciutadans.

Concretament ens referim a:

- Jornades Jurídiques (XIV edició al curs 2014-2015). Podeu trobar informació a l'enllaç http://www.fde.udl.cat/noticies/noticia_0004.html
- Jornades Universitat-Empresa (XXVI edició al curs 2014-2015). Podeu trobar informació a l'enllaç http://www.fde.udl.cat/noticies/noticia_0064.html
- Jornades de Turisme (III edició al curs 2014-2015). Podeu trobar informació a l'enllaç http://www.fde.udl.cat/noticies/noticia_0061.html

Així mateix destaquem la intensa col·laboració de l'FDE amb els col·legis professionals dels àmbits més propers als seus programes formatius, en particular l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Lleida amb el qual s'imparteix el Màster en Advocacia, el Col·legi d'Economistes de Catalunya que ha premiat recentment el millor expedient d'ADE i el millor TFG de la titulació i el Col·legi de Gestors Administratius i l'Institut Superior de Gestió Administrativa de Catalunya que col·laboren activament en el Màster en Gestió Administrativa.

[1] <http://www.umultirank.org/#!/readymade?trackType=illustrative&sightMode=undefi..>

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

Durant la primera quinzena d'octubre del curs 2014-2015, el deganat de l'FDE va convocar una reunió a la qual hi van assistir els membres de l'equip deganal i els coordinadors/es de titulació de Graus i Màsters per tal de planificar de forma conjunta el procés d'elaboració dels autoinformes de titulació del curs 2013-2014. Posteriorment, a l'inici de novembre es va realitzar una reunió a la qual hi van assistir els coordinadors de titulació, de pràctiques externes, l'equip de deganat i membres de l'oficina de Qualitat de la UdL per informar sobre els diferents estàndards que formen part de l'autoinforme de titulació de Graus i Màsters i la informació requerida en cada cas.

Durant el mes de novembre, els coordinadors/es de Graus i Màsters van procedir a la redacció dels autoinformes prenent com a base la documentació del Portafoli del títol i les dades del portal DATA que és la plataforma a través de la qual es posa a disposició dels responsables acadèmics tota la informació dels resultats de les titulacions. El protocol també inclou la revisió i anàlisi de la informació relativa a altres procediments que incideixen en el programa formatiu com: mobilitat, pràctiques externes, orientació professional, acollida, acció tutorial, selecció, admissió i matrícula, metodologies d'ensenyament i avaluació, recursos humans, recursos materials i serveis, queixes i suggeriments de l'estudiantat.

A finals de novembre l'equip de govern de la Facultat i els responsables dels programes formatius (coordinadors/es de titulació) es van reunir amb els caps dels departaments de l'FDE per presentar i informar sobre el procés d'acreditació de les titulacions de l'FDE als departaments del nostre centre i concretar la seva participació en el procés. Concretament, se'ls va demanar una reflexió en el sí dels departaments sobre les dimensions "qualitat del professorat" i "qualitat dels resultats dels programes formatius". Així mateix, durant la primera setmana del mes de desembre es va convocar a tot el PDI amb docència en els Graus i Màsters de l'FDE i als representants del Consell de l'Estudiantat del centre per informar sobre el procés d'acreditació de les titulacions

Posteriorment, durant la primera quinzena de desembre, es van convocar les Comissions d'estudis dels tres Graus del Centre (òrgans responsables dels graus) i de la Comissió d'Estudis del Programa Oficial de Postgraus (òrgan responsable dels màsters) que exerceixen com a Comissions de Garantia de la Qualitat del segons el Sistema de Garantia Interna de la Qualitat del centre. Cal assenyalar que la composició d'aquestes comissions garanteix la participació de tots els col·lectius de la universitat (PDI, PAS i estudiantat) en la valoració dels programes formatius. Aquestes comissions han actuat com a Comitè d'Avaluació Intern en aquest procés.

En el sí d'aquestes Comissions es van discutir i aprovar els informes i es va acordar la presentació d'unes propostes de millora prioritzades; també es va fer el seguiment de l'aplicació de les accions de millora decidides l'any anterior. Durant el mes de gener, el deganat va redactar el Pla de Millora que va lliurar, juntament amb els informes de titulació al Vicerectorat de Planificació, Innovació i Empresa.

La Comissió d'Avaluació de la Universitat, va fer una valoració anual de cada titulació. Els resultats es van enviar a les Comissions d'Estudis Oficials de Grau i a

la Comissió d'Estudis Oficials de Postgrau respectivament, les quals, un cop revisats, van emetre un informe final que es va comunicar als agents interessats. Són aquestes Comissions les que s'encarreguen d'impulsar les millores al programa formatiu concret sota la coordinació de l'equip de govern del centre.

Aquest informe s'ha posat a disposició de tota la comunitat del centre del 16 al 30 de gener a l'adreça de la pàgina web de la UdL: http://www.udl.cat/serveis/oqua/avaluacio/Visites_acreditacio/Facultat_de_Lletres.html. Es va informar del procés i de la rellevància d'aquest informe per email a tota la comunitat del centre i es van oferir els canals necessaris per a rebre comentaris i suggeriments.

Així mateix, l'informe ha estat aprovat per la Comissió d'Avaluació de la Universitat de Lleida.

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació

ESTÀNDARD 1. Qualitat del programa formatiu

1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requeriments de la disciplina i amb el corresponent nivell formatiu.

Les titulacions de la Facultat de Dret i Economia que es presenten en aquest informe van ser verificades positivament per Resolució de la Secretaria General del Consejo de Coordinación Universitaria, en les següents dates:

- Grau en Dret: 01/04/2009
- Màster Universitari en Advocacia: 19/09/2012
- Màster Universitari en Ciències Jurídiques: 19/09/2012
- Màster Universitari en Sistema de Justícia Penal: 29/07/2009

GRAU EN DRET

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació

A l'informe d'"Evaluación de la sol·licitud de verificación del título oficial" (Exp. 302/2008) elaborat per ANECA amb data 13 de març de 2009 es formulaven una sèrie de recomanacions de millora del pla d'estudis.

Amb relació al Criteri 3, "Objectius", tot i reconèixer que s'han definit uns objectius pertinents amb la denominació del títol que es concreten en competències a assolir per els estudiants pròpies d'un títol de Dret, "se recomienda que se distinga en mayor medida entre competencias generales y específicas, así como explicar de manera más detallada cómo se alcanzan las competencias del título en los distintos módulos y materias del plan de estudios".

El disseny del Grau en Dret parteix d'una descripció precisa del perfil professional dels nostres titulats i titulades que facilita la identificació dels elements formatius que s'han de contemplar en el currículum per capacitar adequadament als professionals en formació, a través de les competències requerides per arribar a assolir amb èxit el perfil esmentat. A l'apartat 3.2. de la Memòria de Verificació del Grau en Dret s'enuncien, per separat, un llistat de competències específiques, genèriques i estratègiques seguint, entre d'altres, les recomanacions formulades pel Llibre Blanc del Grau en Dret.

Posteriorment, a l'apartat "Pla d'estudis", cadascuna de les matèries corresponents als mòduls bàsic, obligatori, optatiu, pràctiques acadèmiques externes i treball final de Grau descriuen les competències específiques i genèriques que es proposen assumir a través d'unes activitats formatives i sistemes d'avaluació que també s'enuncien.

Les competències específiques i genèriques que es demanen en la recomanació del criteri 3 estan especificades dins el Pla Docent o Guia Docent atès que s'ha cregut convenient realitzar aquesta especificació dins de cada matèria o assignatura, entenent que d'aquesta manera s'aconsegueix un detall més exhaustiu per a l'estudiantat.

Pel que fa al Criteri 5: Planificació de l'ensenyament, encara que es considera que la memòria presenta una planificació de la formació dissenyada en coherència amb les competències que es pretenen aconseguir, adequada a la dedicació estimada dels estudiants i ajustada als sistemes d'avaluació i qualificació previstos, ens demanen alguns aclariments i ens fan els següents suggeriments:

(1) Justificar la inclusió de la matèria "Derecho de Familia" como de carácter básico o de formación inicial, dada la complejidad inicial de la materia.

Certament, la inclusió d'aquesta matèria en el mòdul bàsic constitueix un tret distintiu del Grau en Dret d'aquesta Facultat. L'opció presa per a la seva inclusió al primer curs, juntament amb el Dret de Persona, va lligada a la decisió del legislador català de tractar conjuntament aquestes matèries en el Llibre II del Codi Civil de Catalunya.

Tenint en compte que l'objecció principal de l'ANECA sembla radicar en la complexitat de la matèria, convé aclarir que aquesta assignatura és la que obté les millors taxes de rendiment i d'èxit del mòdul bàsic en totes les cohorts i també la que és objecte d'una millor valoració per part de l'estudiantat. Per tant, l'experiència d'aquests cursos ha evidenciat que la incorporació d'aquesta matèria en el mòdul bàsic ha incentivat l'aprenentatge prematur del Dret Civil de Catalunya.

Igualment, cal assenyalar que l'aprenentatge del Dret de Família, per a aquells estudiants que vulguin aprofundir en el seu coneixement, pot complementar-se amb la realització de l'assignatura optativa Dret Matrimonial, ubicada en el quart curs del Grau.

(2) Realizar una revisión de las competencias asociadas a los módulos o materias, ya que se asignan de un modo global prácticamente a todas las materias, lo que

puede dar lugar a indefinición de los módulos y a una falta de coordinación entre los mismos. En algunos casos lo que se define como competencia es un objetivo del título, de modo que no puede expresarse en términos de resultados de aprendizaje. Convendría explicar cómo todas las competencias se adquieren en los dos primeros módulos.

L'estructura del pla d'Estudis del Grau en Dret obeeix fonamentalment a les directrius establertes pel Reial Decret de 2007 i el model de planificació proposat per la mateixa Universitat de Lleida. Es per això que plantegem un mòdul de formació bàsica amb un total de 60 crèdits ECTS en el primer curs i un mòdul de formació fonamental u obligatòria amb un total de 150 crèdits ECTS distribuït al llarg de segon, tercer i quart curs. Finalment en el quart curs s'ubica el mòdul d'especialització, constituït per les matèries optatives (30 crèdits ECTS), el mòdul pràctic (9 crèdits ECTS) i el treball de fi de Grau (6 crèdits ECTS)

<http://www.graudret.udl.cat/ca/pla-formatiu/pla-estudis-guies-docents.html>

En el seu moment, la Comissió que va elaborar el projecte formatiu del Grau en Dret va optar per no dividir cadascun d'aquests mòduls en diferents matèries. Per exemple, el mòdul obligatori, que ha de tenir un contingut exclusivament jurídic, podia organitzar-se en dos grans matèries que segons un criteri fortament arrelat, concreta l'afinitat de les matèries jurídiques per la seva pertinença als àmbits del Dret Públic o Privat. Però es va obviar aquesta possibilitat tenint en compte les fundades crítiques a la radical distinció en ambdues branques del dret i l'important paper que juga la interdisciplinarietat en l'ensenyament del Dret. Un altra possibilitat, hagués estat dividir el mòdul obligatori en dues grans matèries com ara, dret material i dret processal. Inclús es va estudiar la idea de dissenyar un pla d'estudis entorn a grans problemes jurídics que fossin abordats des de diferents disciplines jurídiques. Aquesta última idea, malgrat el seu interès pedagògic, es va rebutjar a la vista del model d'accés a les diferents professions que es comentarà més endavant. En definitiva, en l'estructura del títol es va obviar la concreció de les "matèries" entre els "mòduls" i les "assignatures".

Aquesta estructura pot donar la impressió d'una certa "indefinició" dels mòduls tal i com assenyala l'Informe de l'ANECA però en tot cas justifica que quasi totes les competències específiques i generals s'atribueixen als mòduls definits anteriorment. Per exemple, les competències específiques "Capacitat per identificar i interpretar les fonts del dret" i "Capacitat per construir una decisió jurídica raonada" s'ha d'assolir a tots els mòduls del Grau i en totes les assignatures del mòdul perquè es tracta de competències que formen part del perfil d'un jurista professional i això es independent de la disciplina jurídica concreta: Dret Administratiu, Dret Penal, etc.

Quan a la possible confusió entre objectius del títol i competències i la dificultat de traduir la competència en objectius d'aprenentatge (objectius, per cert, que no estan descrits en la Memòria de Verificació sinó en les guies docents), no es considera que produeixi confusió ni que impliqui la impossibilitat de traduir les competències en objectius d'aprenentatge.

A tall d'exemple, un dels objectius formatius del Grau en Dret consisteix en què el nostre estudiantat "Obtingui un coneixement suficient de l'estructura de

l'ordenament jurídic nacional i comunitari, així com els continguts normatius de les diferents branques del dret", aquest objectiu es concreta en la competència específica "Demostrar coneixement de l'ordenament jurídic en vigor". La susdita competència específica forma part de l'assignatura "Introducció al Dret Civil. Dret de la Persona i Família" que la concreten els següents objectius d'aprenentatge: l'estudiant (i) "Explica el concepte de dret civil", (ii) "Diferència els actes de la persona en atenció a la seva edat", (iii) "Identifica les principals situacions personals: incapacitació, absència, prodigalitat", entre altres.

Aquesta competència també està assignada a l'assignatura "Introducció al Dret Processal i Procés Civil" la qual concreta l'esmentada competència en els següents objectius o resultats d'aprenentatge: l'estudiant (i) "Diferència els diversos ordres que componen la jurisdicció ordinària i integrar en cadascun els diversos tribunals previstos a la LOPJ"; (ii) "Justifica la necessitat de regular els pressupòsits processals relatius a la capacitat per a ser part i la capacitat processal"; i (iii) "Describeu els tipus de processos declaratius ordinaris i els relaciona amb les institucions jurídic-processals treballades en part general.

(3) Concretar en términos de resultados de aprendizaje las competencias del módulo o materia, ya que resulta complicado establecer una relación coherente entre el sistema de evaluación propuesto en los distintos módulos/materias, las actividades formativas y los resultados de aprendizaje del estudiante.

Com ja s'ha comentat anteriorment, es considera que la concreció de les competències en resultats d'aprenentatge no correspon realitzar-la en la memòria de verificació sinó en les guies docents de cada matèria com així es fa.

A la guia docent de cada assignatura es pot comprovar, a més, la traçabilitat entre les competències, els resultats d'aprenentatge i les activitats formatives. Per exemple, la matèria del mòdul bàsic "Introducció al Dret Civil. Dret de la Persona i Família", assoleix la competència estratègica de la UdL: "Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació" que es concreta amb una sèrie d'objectius d'aprenentatge com ara: (L'estudiant) (i) Localitza les vies d'informació sobre la temàtica objecte d'estudi, (l'estudiant) (ii) Selecciona les vies d'informació i, (l'estudiant) (iii) utilitza correctament les principals webs jurídiques: Aranzadi, El dret, la llei, norma jurídica, BOE, DOG i uns altres. Aquests objectius d'aprenentatge s'adquireixen mitjançant les pràctiques en l'aula Aranzadi en els grups mitjans. Es poden consultar més exemples en qualsevol de les guies docents de les assignatures del Grau disponibles al web de la titulació.

(4) Desarrollar la coherencia entre las actividades formativas y la dedicación de los estudiantes, ya que no se hace mención a ésta última, salvo la referencia genérica a las horas del crédito ECTS en la Universidad de Lleida

Per realitzar el càlcul referent al volum de treball de l'estudiant s'han de tenir en compte les hores que aquest dedica a: la recepció de classes (teòriques i pràctiques), la realització d'altres activitats acadèmiques dirigides (pràctiques, treballs en grup, treballs per projectes, seminaris, etc.), l'estudi de les matèries, lectures i assimilació de conceptes i recerca d'informació, i la realització d'exàmens i altres proves d'avaluació. Aquest tipus de detall no es objecte de la Memòria de

Verificació sinó de la planificació docent de l'assignatura que, es considera, forma part d'un segon nivell de concreció.

(5) Incluir una planificació temporal que permeti contrastar si las actividades formativas están adecuadas a la organización temporal establecida. En la memoria no se determina la periodicidad con que van a realizarse las actividades formativas para alcanzar las competencias propuestas.

El detall de la planificació temporal es produeix en cada curs acadèmic tenint en compte el calendari acadèmic general de la UdL i el particular de l'FDE que s'aprova per Junta de Facultat i els horaris que dissenyen les vicedeganes en funció de Caps d'estudis i es discuteixen en les Comissions d'Estudis de cadascun dels Graus amb una participació paritària de l'estudiantat.

(6) El enfoque del título es excesivamente teórico de la formación en relación con los objetivos del programa. Se recomienda aumentar el peso de las actividades formativas de carácter práctico pues sigue siendo reducido. Se debería explicar la diferencia entre “prueba práctica” y “práctica” como fórmulas de evaluación distintas. Asimismo es conveniente aclarar el resultado esperable de la actividad proyectos y su evaluación.

La crítica formulada per l'ANECA en el sentit que el títol té un enfocament excessivament teòric en relació als objectius del programa formatiu és, si més no, discutible. En primer lloc, cal tenir en compte que malgrat la consideració del caràcter professionalitzador del Grau en Dret, l'exercici de la professió jurídica no és homogeni i pot ser entès i practicat de formes netament diferents. Per aquest motiu, el Títol de Grau de Dret ha de prendre com a referent la figura d'un jurista professional en sentit ampli de manera que el graduat en Dret sigui capaç d'exercir amb èxit, qualsevol que sigui la praxi laboral que realitzi. Des d'aquesta perspectiva, es evident que el Grau en Dret ha d'adoptar un enfocament generalista, de manera que els futurs graduats i graduades coneguin amb precisió els conceptes bàsics de la Ciència del Dret, assoleixin les destreses i habilitats necessàries per al futur exercici de les professions jurídiques i, a més, obtinguin un coneixement suficient de l'estructura de l'ordenament jurídic nacional i comunitari i els continguts normatius de les diferents branques del dret.

Però que l'enfocament sigui necessàriament generalista no significa que sigui teòric. Evidentment, el tipus de competències que es deriven del perfil professional d'un jurista (amb totes les dificultats assenyalades anteriorment) no poden adquirir-se amb una pràctica docent que es tradueix en un sistema basat exclusivament en l'ensenyament teòric recolzat en la lliçó magistral i en el qual l'alumne té un paper passiu, de receptor de coneixements.

Pels motius esmentats, la Memòria de Verificació del Grau en Dret presenta en cadascun dels mòduls un bon nombre d'activitats formatives i estratègies orientades a l'aprenentatge que van més enllà de la classe magistral com ara: l'estudi de casos, les conferències d'experts, els fòrums, lectures orientades, etc. Totes elles tenen un component “pràctic” indiscutible que representa el 40% de la docència presencial situant la titulació, en aquest aspecte, en la mitjana de les Universitats catalanes.

La Facultat de Dret i Economia de Lleida es ratifica en la consolidació d'aquest equilibri teòrico-pràctic ja que tot i no coincidir amb l'opinió exposada per ANECA, cal tenir present que l'accés a totes les professions jurídiques des de l'exercici de l'advocacia fins a professions com notaris, registradors, advocats de l'estat, judicatures, fiscalies, etc. tenen un component teòric i fins i tot memorístic absolutament ineludible, la qual cosa ens obliga a incidir especialment en aquest aspecte per facilitar, al nostre alumnat, l'entrenament necessari per superar aquests mecanismes d'accés. Mentre aquest model no canviï, l'ensenyament del dret ha de ser coherent amb aquest.

Pel que fa als altres aspectes assenyalats en l'informe d'ANECA ens remetem, novament, a les guies docents on es pot observar la concreció d'aquests aspectes.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes

Tot i que seguint els criteris de la LOGSE, els batxillerats que en l'actualitat possibiliten l'accés al Grau en Dret són tots els legalment previstos (ciències socials, humanitats, científicotècnic, ciències de la salut i artístic), a la Memòria per la verificació de la titulació es recomanava que la formació del alumne correspongués a la modalitat de ciències socials i humanitats i, en relació als cicles formatius, és consideraven preferents: administració i finances, comerç internacional, gestió comercial i màrqueting, gestió del transport, secretariat i serveis al consumidor i, finalment, prevenció de riscos laborals. En línia amb les recomanacions formulades per l'ANECA i l'AQU, hem inclòs en el perfil recomanat una sèrie de característiques personals que és consideren adequades per cursar el Grau el Dret.

Aquesta informació està disponible a l'enllaç:

<http://www.graudret.udl.cat/ca/futurs-estudiants/acces-admissio.html>

Les dades evidencien que la via d'accés més habitual per cursar els estudis del Grau en Dret és la Via COU/PAAU situant-se, en totes les cohorts del Grau, per sobre del 90%, experimentant un lleuger descens en curs 2013-14 (84%). Cal destacar que el nombre d'alumnes de nova matrícula que accedeixen de la formació professional és molt reduït. Igualment resulta rellevant que, a diferència d'anys anteriors, no hi ha cap alumne matriculat per la via d'accés d'altres titulacions "segona titulació", la qual cosa es pot justificar en la crisi existent i en l'increment de les taxes i preus.

Pel que fa a les dades de gènere i edat, tot i que el nombre de dones supera el d'homes en tots els cursos corresponents al desplegament del Grau en Dret, cal tenir en compte que el percentatge d'homes es va incrementant gradualment. Així, ha passat d'un 36% el curs 2012-2013, a un 43% el curs 2013-2014. Quant a les edats d'accés, entorn d'un 74% dels estudiants de nou accés tenen una edat compresa entre els 18 i els 19 anys, la qual cosa suggereix, a priori, la dedicació a temps complet a l'estudi.

Pel que fa a les notes d'accés al Grau en Dret en el curs 2013-2014 cal tenir en compte que tot i que la nota de tall es manté en un 5, la nota mitjana dels estudiants de nou accés se situa en un 7,1. El desglossament d'aquesta mitjana

posa de manifest que el nombre d'alumnes matriculats amb una nota inferior a 6, tot i haver-se reduït significativament d'un 51% el curs 2009-2010, a un 24% el curs 2013-2014 ha augmentat en 10 punts aquest darrer curs respecte del curs 2012-2013. Això es suma a la reducció del 50% del nombre d'alumnes matriculats amb una nota superior al 8 aquest darrer curs respecte del curs 2012-2013. Com a conseqüència el principal gruix de l'alumnat matriculat el curs 2013-2014, equivalent al 51.41%, té una nota d'accés compresa entre el 6 i el 7,99.

Del que s'ha exposat es dedueix que, en línies generals, el perfil d'accés al Grau en Dret s'adequa al previst en la memòria de verificació del Grau.

Quan al nombre d'estudiants, l'evolució de les dades de matrícula durant el període 2009-2014 evidencia que des de la implantació del Grau en Dret, la taxa d'ocupació de la titulació ha superat el 100% respecte al nombre de places aprovada per Junta del CIC en cadascun dels cursos acadèmics, la qual cosa va portar a l'equip de govern, com ja s'ha exposat més amunt, a sol·licitar l'increment de l'oferta de places per al curs 2014-2015. Cal tenir present, a més a més, que en el curs que s'analitza (2013-2014) s'ha implementat la doble titulació en Dret i ADE, que s'ofereix com a nou estudi a l'FDE i que, assolint el màxim de la seva oferta (25 places), no ha restat matrícula al Grau en Dret. Així, el Grau en Dret es converteix, any rere any, en una de les titulacions amb més matrícula de tota la UdL. De fet, la Facultat de Dret i Economia, on s'integra el Grau, aporta gairebé el 20% de tots l'alumnat de la UdL. Durant el curs 2013-2014 la relació de crèdits matriculats (nous)/estudiantat matriculat, es manté estables entorn a un 60% de mitjana. També els crèdits matriculats (totals) presenten aquesta estabilitat arribant pràcticament a un 60% de mitjana en aquest curs i durant tot el període de desplegament del grau. Aquestes dades evidencien que la major part del nostre estudiantat cursa el Grau en Dret a temps complet

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació

El pla d'estudis del màster es va dissenyar segons les previsions de la "Ley 34/2006, sobre el acceso a las profesiones de Abogado y Procurador de los Tribunales" i el Reglament de desenvolupament d'aquesta llei aprovat pel Real Decreto 775/2011, amb la col·laboració del Col·legi de l'Advocacia de Lleida i tenint en compte l'experiència de l'Escola de Pràctica Jurídica d'aquest col·legi. L'informe d'avaluació de la sol·licitud de verificació va assenyalar que "(...) existe coherencia entre el conjunto de módulos o materias que componen el plan de estudios y las competencias del título. La propuesta de Prácticas Externas está bien planteada. Los lugares de realización de las mismas son mencionados de forma específica. Se detalla el sistema de supervisión y evaluación previsto y se adjunta el modelo de convenio con el colegio de abogados. La propuesta de Trabajo de Fin de Master está bien planteada. Se mantiene una coherencia interna entre las competencias establecidas y los métodos de enseñanza, las actividades formativas y las actividades de evaluación de los módulos o materias.

La planificación temporal del master es muy buena. Se estructura en 3 trimestres de 30 ECTS cada uno. Se respeta de esta forma lo establecido en el RD 1125/2003 sobre el crédito europeo. Para lograr esta distribución las prácticas

externas se dividen entre el semestre segundo (6 ECTS) y el tercero (24 ECTS). Respecto a la formación obligatoria, los 54 ECTS se distribuyen en materias de entre 3 y 9 ECTS que abarcan la litigación social, constitucional, internacional y contencioso-administrativa, civil y mercantil y penal, así como deontología y organización profesional, técnicas para el ejercicio profesional (...)"

Tanmateix, l'experiència fruit de la 1ª edició del Màster, el programa de matèries previst a la "Orden PRE/404/2014" per la qual es convocà la prova d'avaluació de l'aptitud professional per l'exercici de la professió d'advocat per l'any 2014 i el contingut de la prova d'avaluació de l'aptitud professional per l'exercici de la professió d'advocat que va tenir lloc el 28 de juny de 2014 han aconsellat introduir tres modificacions no substancials en el pla d'estudis del Màster que ni alteren el perfil de competències del títol ni els seus continguts sinó que consisteixen, fonamentalment, reordenació dels mateixos. Aquestes modificacions no substancials són les següents: (i) substitució de la matèria anomenada Litigació constitucional, internacional i contenciosa-administrativa (6 ECTS) per la matèria Litigació contenciosa-administrativa (6 ECTS) amb la finalitat de poder tractar més àmpliament els continguts relatius a la litigació contenciosa-administrativa, que constitueix una de les especialitats de la prova. (ii) Creació d'una matèria anomenada Litigació constitucional i internacional (3 ECTS) en la que s'inclouen els continguts de Litigació constitucional i internacional que, en el pla d'estudis originari, es tractaven juntament amb el contingut de litigació contenciosa-administrativa (iii) Supressió de la matèria Sistemes alternatius de resolució de conflictes (3 ECTS), els continguts de la qual s'incorporen a la matèria Litigació civil (9 ECTS).

Es preveu introduir per al curs 2015-2016 dues modificacions no substancials en el pla d'estudis del Màster. Aquestes modificacions ja han estat aprovades pel Consell de Govern de 29 de gener de 2015. D'una banda es preveu suprimir la matèria Sistemes Alternatius de Resolució de conflictes, el contingut de la qual s'integra en la matèria Litigació Civil i Mercantil. D'altra banda, es preveu crear una nova matèria anomenada Litigació Constitucional i Internacional de 3 crèdits ECTS. El contingut de la qual s'ha extret de la matèria Litigació Contenciosa-administrativa.

El motiu d'aquestes dues modificacions no substancials és adaptar el pla d'estudis del Màster al temari de la prova per l'obtenció del títol d'advocat/da (BOE núm 65 de 17 de març de 2014).

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes

De conformitat amb el que disposa l'article 2.1.a) del Reial Decret 775/2011, de 3 de juny, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 34/2006, de 30 d'octubre de 2006, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador dels tribunals, el perfil d'ingrés al Màster que es proposa es correspon amb el de Llicenciat/da en Dret, Graduat/a en Dret o en un altre títol universitari de Grau equivalent que compleixi els requisits establerts en l'article 3 de l'esmentat Reial Decret 775/2011. Aquesta informació es pot consultar amb detall a l'enllaç <http://www.masteradvocacia.udl.cat/ca/futurs-estudiants/acces-admissio.html>

L'estudiantat admès al Màster en els cursos 2013-2014 (primer curs acadèmic d'implantació del Màster) i el curs 2014-2015 compleix amb aquest perfil d'ingrés.

Quan a les dades de matrícula, en el curs 2013-2014 la taxa d'ocupació va ser del 53,33% mentre que en el curs 2014-2015 ha estat del 100%. L'estudiantat de la primera cohort era majoritàriament femení (75%), en la segona cohort aquest percentatge va disminuir fins arribar al 53,3%. Per edats, el 68,7% de l'estudiantat de la primera cohort tenia entre 22 i 25 anys i la resta entre 26-34. A la segona cohort, el percentatge d'estudiantat entre 22 i 25 és del 63,33%.

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació

L'informe de "Evaluación de la solicitud de verificación del título oficial (Id. título: 4313242)" elaborat per AQU afirmava que: "La justificación del título se considera satisfactoria tanto por lo que se refiere a la calidad académica de la propuesta, como por su interés social y por la potencialidad de la institución para el desarrollo de la titulación".

Sobre el pla d'estudis i l'estructura del currículum valorats positivament per l'AQU és necessari fer una breu explicació sobre la raó d'ésser d'aquest màster, i dels canvis que ens impulsen a proposar la seva modificació substancial. Inicialment, quan va ésser aprovat per l'AQU, el Màster en Ciències Jurídiques va tenir en compte el marc legal vigent i les expectatives generades, entre d'altres, pel Llibre Blanc de Dret de l'ANECA i les intervencions de representants del "Consejo General del Poder Judicial" en el sí de la "Conferencia Española de Decanos y Decanas de las Facultades de Derecho". Així doncs, la proposta del Màster en Ciències Jurídiques, presentava una triple orientació: La primera, consistent en una vessant o orientació professional destinada a aquells estudiants del Grau en Dret que vulguin incorporar-se al sector privat empresarial, bé com a assessor integrat en l'estructura d'una determinada empresa (indústria, banca, assegurances, serveis, etc.), o bé com empresari / emprenedor. La segona està dirigida a l'estudiantat interessat a fer oposicions a alguna de les professions jurídiques com ara jutge, fiscal, advocat de l'Estat, lletrats de les restants administracions públiques, notari, etc. (de fet, tal com posava de manifest el Llibre Blanc de Dret de l'ANECA, "l'accés a aquest tipus de professions no seria possible, ni socialment convenient sense que, prèviament, el graduat adquireixi una formació complementària que, dins de la nova estructura promoguda per l'EEES, només pot ser adquirida en els nous Màsters universitaris". La tercera vessant s'orienta cap a aquells estudiants amb vocació de continuar amb la seva formació jurídica mitjançant la realització d'una tesi doctoral amb vista a una possible incorporació a la carrera universitària.

En el temps transcorregut des de la verificació d'aquest títol oficial, hem pogut constatar tres fets fonamentals: (i) els graduats i les graduades en Dret de l'FDE opten per cursar el Màster en l'Advocacia perquè el necessiten per a l'exercici professional; (ii) El accés a la resta de professions jurídiques no exigeix la realització d'un màster específic ni diferent de l'anterior; (iii) L'accés al doctorat ja no és exclusiu dels màsters de recerca. Aquests fets ens han portat a concloure que el nostre plantejament inicial d'un Màster d'àmbit generalista, sense

especialització en una concreta branca del Dret, que, en les seves matèries obligatòries, ofereix una visió global dels problemes i les qüestions jurídiques socialment més rellevants, i, en les seves diferents vies d'optativitat, aprofundeix bé en el terreny científic o bé en el professional, amb la finalitat d'obtenir investigadors i juristes d'alt nivell, no ha tingut l'acollida esperada.

Així les coses, durant el curs 2014-2015 hem plantejat una modificació substancial del Màster en Ciències Jurídiques consistent en una reducció important del mòdul obligatori, que abastaria els aspectes més generals amb 24 ECTS i una ampliació de l'especialització amb dos blocs diferenciats de 18 ECTS cadascun que l'alumne escollirà en funció del seu àmbit d'especialització, més la realització d'un TFM de 12 ECTS. Els àmbits d'especialització oferts són aquells en que l'FDE compta amb investigadors de gran renom: la línia de Dret de l'empresa, i la línia de Dret Internacional i de la Unió Europea. Aquesta modificació substancial ha de permetre, a més, plantejar una doble titulació amb el Màster en l'Advocacia, convalidant una part de les assignatures obligatòries i oferint als alumnes la possibilitat d'obtenir una especialització.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

El perfil d'ingrés recomanat es correspon amb el Grau en Dret o la Llicenciatura en Dret. Això és així perquè es pretén que l'alumne del Màster en Ciències Jurídiques avanci en la seva formació, superant les competències i habilitats adquirides en el Grau -o la Llicenciatura- en Dret, tal com van ser aprovades en el seu dia tenint en compte les directives del Reial Decret 1393/2007. Juntament amb aquest perfil d'accés recomanat, al qual es considera com a preferent, es valora també la possibilitat que titulats provinents d'altres graus o llicenciatures pertanyents a la branca de les Ciències Socials i Jurídiques -especialment els Graduats en Administració i Direcció d'Empreses puguin, així mateix, cursar aquest màster tenint en compte que, en el pla d'estudis d'aquest Grau, figuren assignatures de tall jurídic fonamentalment centrades en l'estudi de l'empresari, l'empresa i l'activitat que aquell realitza al mercat. En aquest sentit, l'existència d'una orientació o vessant relacionada amb el sector privat o empresarial podria resultar d'especial interès per a aquests titulats d'aquest grau, que vulguin/necessitin aprofundir en els seus coneixements jurídics.

Les dades indiquen que, efectivament, el perfil d'ingrés majoritari de l'estudiantat del Màster al curs 2013-14 es correspon amb llicenciats i graduats en Dret, i tan sols dos d'ells són llicenciats en altres disciplines de les Ciències Socials com ara, l'Història i les Ciències Polítiques. (Ha de tenir-se en consideració que dels tres cursos acadèmics en que s'han ofert els estudis del MCJ, tan sols el curs 2013-14 ha pogut activar-se aquest postgrau, per causa del escàs nombre d'estudiants de nou ingrés matriculats a la titulació: curs 2012-13: sis, curs 2013-14 onze, i curs 2014-15 quatre estudiants matriculats).

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació

La coherència del pla d'estudis amb el perfil de competències l'assoliment de les

quals es plantejava ja amb la implantació dels estudis fou confirmada pel fet que no es van fer recomanacions en aquest sentit en l'informe de verificació de la titulació. Les modificacions introduïdes en la forma d'impartició del títol des de la seva verificació han estat motivades tant per la voluntat d'adequar el programa formatiu a les demandes dels estudiants que han conformat les cinc promocions ja existents del màster com per la finalitat de millorar el funcionament en gestió de la titulació i enfortir la seva internacionalització, excel·lència i accessibilitat, tot i que en la seva major part no han vingut dirigides per l'emissió d'informes d'ANECA o AQU en aquest sentit i no han suposat canvis en la memòria ja verificada.

Les accions empreses en aquest sentit han tingut sempre el seu reflex en la proposició de la corresponent acció de millora en la respectiva memòria anual de la titulació. Si originàriament aquestes accions de millora estaven centrades en qüestions de tipus més administratiu, com ara afavorir l'accessibilitat de la informació sobre la titulació als estudiants millorant progressivament la informació al web i visibilitzant la condició de coordinadora del màster de la UdL, així com clarificant els recursos online als quals poden accedir els estudiants (accions plantejades a la memòria curs 2009-2010), posteriorment han estat sobre tot centrades en la millora d'aspectes acadèmics. En aquesta darrera vessant, es va exposar el sistema de tutorització virtual del treball de recerca de màster, es van clarificar les condicions de permanència al títol i es va dissenyar una taula de convalidació per a llicenciats en Dret i Criminologia que accedissin al màster (accions expressades a la memòria 2011-12 i 2012-13). Continuant en l'àmbit acadèmic, es va afegir a l'oferta docent reglada l'oferta de docència específica voluntària des del curs 2012-13, concretament un seminari internacional específic sobre un tema d'actualitat al sistema de justícia penal i una conferència d'expert impartida en anglès per curs acadèmic. Finalment, s'han emprès accions de millora de la tutorització a distància del treball de recerca de màster, determinant un sistema de qualificació ponderada del mateix entre tutor i tribunal i establint els criteris d'avaluació per fases, dissenyant a més una estratègia docent per la possible oferta virtual del mòdul optatiu (memòria curs 2013-14).

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes

Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació. Segons la memòria de verificació del màster, aquests havien de ser preferentment llicenciats o graduats en dret o criminologia. També podia tractar-se segons aquest document de titulats o graduats en altres disciplines integrades en les ciències socials -com psicologia, sociologia o ciències polítiques- relacionades amb l'estudi del funcionament del sistema de justícia penal, a més de persones amb altres titulacions sempre que desenvolupessin una activitat professional relacionada amb el sistema de justícia penal. Per bé que eventualment en algun dels cursos acadèmics passats ha cursat el màster algun titulat en treball social o psicopedagogia, la pràctica totalitat d'estudiants del màster procedeixen del que es preveïen que havien de ser les vies d'accés naturals al mateix, és a dir, llicenciatures o graus en Dret i Criminologia. Concretament, el curs 2013-2014, en què es va matricular una persona graduada en treball social i un altra persona llicenciada en Criminologia, la resta de la nova matrícula (16 estudiants) estava composta per llicenciats -15- i graduats -1- en Dret.

Respecte de la procedència dels estudiants, el màster en sistema de justícia penal s'ha caracteritzat en totes les seves edicions per comptar amb estudiants matriculats de fora de l'estat espanyol i de fora de Catalunya, el que demostra la seva capacitat de captació d'estudiants aliens a l'àmbit geogràfic d'influència de les universitats que imparteixen el títol. El curs 2013-2014, només 4 dels estudiants de nova matrícula procedien de Catalunya, mentre que 12 dels mateixos procedien de la resta de l'estat espanyol i 2 de països d'Amèrica del Sud.

En relació a les dades sobre matrícula del màster, cal apreciar que es va observar una clara davallada de nova matrícula els cursos 2012-13 i 2013-14, en que va passar a ser de 23 i 18 estudiants respectivament (quan el curs 2010-11 el nombre de matriculats havia estat de 36 i el curs 2011-12 de 35), coincidint amb l'increment de taxes universitàries. En total, la matrícula del curs 2013-2014 va ser de 26 estudiants. Aquesta evolució descendent va dur a una reducció del nombre de noves places ofertades al màster, que actualment és de 20. La reducció s'explica a més pel fet d'haver de competir amb els preus de màsters oferts per altres comunitats autònomes que són més baixos. Malgrat això, el títol es encara capaç de captar la major part del seu alumnat fora de Catalunya i un lleuger repunt en la nova matrícula per al curs 2014-15, de 19 nous matriculats, fa pensar que la tendència descendent provocada per l'increment substantiu de taxes pot haver finalitzat

1.4 La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats (CENTRE)

Les titulacions del centre disposen d'una sèrie d'instàncies que permeten la coordinació docent. En un primer nivell destaca la figura del responsable de l'assignatura del Grau/Màster l'homogeneïtat de la guia docent de l'assignatura (objectius d'aprenentatge, contingut, activitats d'aprenentatge i metodologia d'avaluació) amb independència del nombre de professors que la imparteixen en els grups grans (GG) i en els grups mitjans (GM).

En un segon nivell es troba la figura del **coordinador del Grau/Màster**. Durant els primers cursos d'implantació dels Graus es van celebrar reunions periòdiques de coordinació per ajudar a reorientar algunes situacions potencialment conflictives com ara: evitar reiteracions d'activitats entre dues o més assignatures, homogeneïtzar el model d'avaluació, establir un calendari d'activitats coordinades que evitin superposicions. Actualment criem que la titulació en el seu conjunt ha adoptat un format d'ensenyament que resulta còmode i sembla, en general, efectiu. Cada curs, el professorat introdueix petites variacions en la guia docent d'acord amb l'experiència precedent i la necessitat de coordinar i corregir algunes situacions és menor. Des de la implantació de les Dobles Titulacions, també hi ha un/a coordinador/a propi per facilitar el seu seguiment ja que entenem que la doble titulació planteja una sèrie de necessitats de coordinació diferents i específiques.

Així mateix, la figura del coordinador/a de titulació esdevé un element clau en el procediment per atendre queixes, demandes i suggeriments de l'estudiantat. El Correu Obert és l'instrument que permet al coordinador/a recollir aquesta informació. Sens perjudici de l'anterior i en el cas dels Graus es va consolidar una

pràctica consistent en que la coordinació del Grau celebra diferents reunions amb l'estudiantat, fonamentalment delegats dels grups mitjans, per tal de valorar, debatre i resoldre demandes/queixes/suggeriments de funcionament que van sorgint durant el curs acadèmic. En aquest context cal destacar que els períodes d'avaluació i les dates concretes de les proves avaluables de les diferents assignatures es pacten amb la representació de l'estudiantat.

El tercer nivell de coordinació està representat per la **Comissió d'Estudis de l'ensenyament de Grau** corresponent. La composició i funcions d'aquestes comissions es descriuen al Reglament de la Facultat de Dret i Economia: <http://www.fde.udl.cat/fde/normativa.html>

Pel que fa als Màsters aquesta coordinació està representada per la **Comissió del Programa Oficial de Postgraus de l'FDE** que vetlla pels estudis de Màster que imparteix el centre. Les seves funcions són: (i) coordinar la gestió acadèmica i administrativa dels diferents màsters; (ii) fer el seguiment i avaluació dels màsters per tal d'assegurar mínims de qualitat. Aquesta Comissió està integrada per tots/es els coordinadors/es dels màsters de l'FDE, el director del programa de doctorat en Dret i Empresa, dos membres de l'equip deganal i dos representants de l'estudiantat de tercer cicle.

Respecte al Màster en Sistema de Justícia Penal, en ser un màster interuniversitari, en què el professorat de la titulació presta els seus serveis en diferents universitats públiques amb les corresponents estructures institucionals cadascuna d'elles, la coordinació de la titulació ha d'afrontar reptes que titulacions impartides preferentment per una única institució no presenten. Per tal d'afavorir una adequada coordinació docent, des de l'inici en la implantació de la titulació es va designar un coordinador de la titulació a cadascuna de les 3 universitats participants que juntament amb la coordinadora general de la titulació de la Universitat de Lleida conformen la comissió d'estudis del màster. Així es va preveure ja al conveni per a la impartició del màster que signaren totes les universitats participants. Aquesta comissió d'estudis realitza un mínim de dues reunions per curs acadèmic, la primera s'acostuma a realitzar el primer quadrimestre, al desembre-gener de l'any acadèmic corresponent; en ella es revisa tant el procés de preinscripció, com de matrícula i de convalidació de crèdits dels alumnes matriculats el curs acadèmic corresponent i s'assignen tutors per als treballs finals de màster, a banda de valorar-se el desenvolupament de la docència al llarg del primer quadrimestre. La segona, que es realitza al llarg del segon quadrimestre, té per objecte tant la valoració de la docència del segon quadrimestre com la preparació de l'acte de defensa pública dels treballs finals de màster, així com l'organització del proper curs acadèmic.

Per tal d'economitzar en la realització d'aquestes reunions i per facilitar-ne l'assistència dels quatre coordinadors, generalment es realitzen per videoconferència. Malgrat aquest és el nombre mínim de sessions de la comissió d'estudis que es fan per any, la comunicació de la coordinadora del màster amb els tres restants coordinadors de les altres universitats en tot el que fa referència tant a aspectes acadèmics com en ocasions de gestió, és constant.

El quart nivell de coordinació correspon a l'**equip directriu de FDE**. El deganat convoca una reunió setmanal a la qual hi assisteixen els membres de l'equip deganal.

Mensualment els assistents a la reunió s'amplien amb la presència dels coordinadors de grau, cap del negociat acadèmic-docent i responsable de planificació docent. L'acta que recull el desenvolupament i acords de la sessió està a disposició de tot l'equip docent de la facultat (equip, coordinadors, negociat acadèmic-docent i planificació docent) a través de la intranet.

D'altra banda, durant el curs 2012-13 es va crear la **Comissió assessora de l'FDE**. L'equip de direcció del centre era conscient de que les funcions atribuïdes a l'FDE i les competències que assumeixen els seus òrgans unipersonals, com és el cas dels directors i directores dels departaments, i òrgans col·legiats no es poden dur a terme correctament sense la complicitat del PDI i el PAS adscrit al centre. Malgrat aquesta intensa relació entre les competències dels òrgans del centre i els departaments, no hi havia cap instància que permetés articular aquesta col·laboració o coordinació de forma més o menys estable. Per això, en ús de la facultat atribuïda al degà/degana de "Convocar els/les directors/res dels departaments que imparteixen docència en la Facultat i planificar i coordinar l'execució del seu pla docent (degà/degana)" (art. 30 g) del Reglament FDE) es va aprovar la creació d'una Comissió Assessora de la FDE com a òrgan d'informació, consulta i debat del nostre centre.

Amb independència de les instàncies de coordinació descrites, també cal destacar l'esforç per coordinar el desenvolupament de dues assignatures en particular: les pràctiques acadèmiques externes i el TFG. En aquest sentit el deganat de l'FDE, seguint les directius fixades per la Normativa de les Pràctiques Acadèmiques Externes de la UdL, aprovada pel Consell de Govern de 26 de febrer de 2014, va dissenyar una estructura organitzativa que permet homogeneïtzar el desenvolupament de les pràctiques acadèmiques externes corresponents a les titulacions de Graus i Màsters del nostre centre. Aquesta estructura encapçalada per la vicedegana responsable de pràctiques acadèmiques externes de l'FDE (PAE-FDE) s'integra pel professorat responsable de les pràctiques acadèmiques externes curriculars de cadascun dels Graus (Dret, ADE i Turisme) així com els coordinadors/es dels Màsters que tenen pràctiques acadèmiques externes obligatòries (MACAUD i Màster en Advocacia). També forma part d'aquesta comissió, la professora responsable de les pràctiques acadèmiques externes extracurriculars de l'FDE i el personal d'administració del Negociat Academicodocent que gestiona directament la documentació administrativa d'aquestes pràctiques.

Finalment, pel que fa al TFG, l'equip deganal va formular un "Reglament del Treball Final de Grau de la Facultat de Dret i Economia" amb la finalitat d'unificar els criteris i els procediments que garanteixen una actuació homogènia en la planificació i avaluació dels TFG de les titulacions que s'imparteixen en el nostre centre. En particular, volem destacar les solucions adoptades per gestionar la gran quantitat d'estudiantat matriculat en aquesta assignatura previstes en l'article 4 d'aquest Reglament.

El Reglament va acompanyat d'un document de planificació (cronograma) així com d'una sèrie de documents: model de la memòria final, rubrica de valoració de la defensa oral, fitxa del TFG i vistiplau del dipòsit, acta de qualificació del TFG i la resta de documentació disponible a l'espai SAKAI de la matèria.

Podem concloure amb una valoració molt positiva dels mecanismes descrits i el seu funcionament atès que ens permeten coordinar els estudis i fer-ne el seguiment per identificar les millores necessàries.

ESTÀNDARD 2. Pertinència de la informació pública (CENTRE)

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits

Actualment, l'enllaç a la web dels diferents graus i màsters <http://www.fde.udl.cat/estudis/> annexa el dossier d'indicadors de la titulació, corresponent al darrer curs tancat. La principal font d'informació d'aquest dossier és el DATAWAREHOUSE, que publica informació veraç i actualitzada referent a les característiques dels ensenyaments, a la vegada que permet analitzar-ne el seu desenvolupament operatiu i avaluar els resultats assolits al llarg dels darrers cursos. Aquest dossier d'indicadors s'ha anat ampliant fins incorporar la pràctica totalitat dels indicadors que recull la Guia d'acreditació, tal i com recomanava l'informe d'AQU Catalunya.

2.2. La institució garanteix un accés fàcil a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment

El centre disposa de diferents eines de comunicació per tal de facilitar i garantir que la informació rellevant de Graus i Màsters arriba a tots els grups d'interès. Entre aquestes destaquem les següents: espais de comunicació a través del campus virtual existent a la plataforma SAKAI, intranet, web de l'FDE i grups de correu. A través de tots aquests mitjans es garanteix una correcta comunicació entre el centre i els col·lectius interessats en disposar d'aquestes dades rellevants. Pel que fa als informes de seguiment anual de les titulacions aquests estan disponibles per a tots els grups d'interès a l'enllaç <http://www.udl.cat/serveis/oqua/qualitat/seguiment.html>

2.3. La institució publica el SGIQ en que s'emmarca la titulació.

La Universitat de Lleida ha dissenyat un Sistema de Garantia Interna de la Qualitat de les titulacions (SGIQ) que ha estat certificat per AQU Catalunya.

El Sistema de Garantia Interna de la Qualitat de cada centre es troba recollit en:

- el Manual de Qualitat de la UdL, on es presenta la política de qualitat i el model de gestió de la universitat,
- el Manual de Procediments generals de la universitat, on es recullen els procediments que es desenvolupen de la mateixa manera a tota la universitat
- el Manual del Sistema de Garantia Interna de la Qualitat de cada centre, on es recull l'organització del centre, l'estructura per a gestionar el SGIQ i els

procediments específics del centre.

La institució publica el Sistema de Garantia Interna de la Qualitat (SGIQ) en la següent adreça web: <http://www.udl.cat/serveis/oqua/qualitat/qualitat.html>

ESTÀNDARD 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació (CENTRE)

3.1. El SGIC implementat ha facilitat el procés de disseny i aprovació de les titulacions.

La Facultat de Dret i Economia admet com a procediment propi el procediment general PG02 Dissenyar programes formatius. L'objecte d'aquest procediment és establir les pautes que cal aplicar en el disseny dels nous títols de grau i postgrau adaptats a l'EEES i el seguiment i revisió posterior dels seus resultats per tal de garantir la qualitat dels programes formatius oficials.

En el context d'aquest procediment, la Facultat de Dret i Economia va constituir una Comissió de Grau per cadascun dels graus dels quals és responsable: Grau en Dret, Grau en ADE i Grau en Turisme, amb la funció de recollir la informació de referents interns i externs, i fer l'anàlisi i disseny del perfil del graduat. A partir del perfil del graduat, la Comissió de Grau va dissenyar l'estructura del programa i del contingut de les matèries d'aquest programa i va elaborar la memòria per a la sol·licitud de títols oficials, que inclou el perfil d'ingrés. Es pot consultar la composició i trajectòria d'aquestes comissions en les Memòries de Verificació corresponents.

Pel que fa als màsters de la Facultat de Dret i Economia, cal distingir entre l'òrgan responsable del programa de postgrau Construcció Europea: Aspectes Jurídics i Econòmics, que és qui ha de donar el vistiplau a les propostes de màster que s'engloben en el seu programa i les Comissions d'Estudis de cada Màster que són les que dissenyen les propostes del perfil de graduat, l'estructura del programa formatiu i el contingut de les matèries, i elaboren el document de planificació (o les modificacions que siguin necessàries) del programa de formació. També són les que participen en el procés de seguiment i avaluació del màster.

Finalment, assenyalar que la Junta de Facultat és l'òrgan encarregat d'aprovar les propostes dels programes formatius que s'han d'implementar al centre.

Totes les actes de les comissions descrites són custodiades pel centre i estan disponibles al Portafoli de la titulació o del centre, segons correspongui el nivell de decisió de la comissió.

3.2. El SGIC implementat garanteix la recollida d'informació i resultats rellevants per la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats de l'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.

La UdL posa a disposició dels responsables acadèmics una sèrie d'eines que proporcionen les dades necessàries per a la reflexió i la consegüent presa de decisions. L'Oficina de Qualitat, a través de la plataforma Datawarehouse de la

UdL facilita al coordinador/a del programa formatiu l'accés a les dades actualitzades de la seva titulació. El deganat del centre també disposa d'aquestes dades i, a més, les de la resta de centres amb la qual cosa pot fer anàlisis comparatives. En la plataforma DATA es troben dades relatives a: (i) Evolució de la matrícula nova i relació amb places ofertades; (ii) Evolució de la matrícula total; (iii) Taxes d'èxit per convocatòria i taxa de rendiment, per a cada assignatura; (iv) Taxes d'èxit i rendiment del conjunt de l'ensenyament; (v) Evolució de les cohorts amb les taxes de graduació, abandonament a primer any i global i taxes d'endarreriment; (vi) Taxes d'eficiència.

A més, el campus virtual de la UdL té un espai disponible per a cada titulació anomenat "Portafoli del Títol". En aquest espai s'ha creat un repositori documental on s'agrupa tota la informació que pot ser útil per al seguiment anual de la titulació. Entre d'altres, conté la següent documentació: (i) Memòria de sol·licitud de la titulació; (ii) Resultats acadèmics dels estudiants; (iii) Estudis d'inserció laboral; (iv) Observacions, comentaris o incidències relacionades amb el programa i manifestades per l'estudiantat a través de l'aplicació "correu obert", etc.

La informació proporcionada pel DATA així com la documentació inclosa en el "Portafoli del Títol" són suficients i, per descomptat, útils per fer una diagnosi acurada dels resultats de l'aprenentatge del nostre estudiantat i identificar possibles problemes o conflictes. A més, permeten establir la traçabilitat en el desplegament, avaluació i millora de cada titulació. Aquest element és essencial per garantir una certa línia de continuïtat entre els diversos equips que se succeeixen en la direcció del centre i, conseqüentment, en la coordinació de les diverses titulacions que són gestionades per aquest.

Pel que fa als instruments per la recollida de la satisfacció dels grups d'interès, en aquest moments són les següents: (i) Enquestes sobre assignatura/professorat (estudis oficials de Grau i Màster); (ii) Enquestes de final programa (estudis oficials de Grau i Màster); (iii) Enquestes sobre el pràcticum extern (estudis de grau i estudis de màster amb atribucions professionals) que es fan a l'estudiantat, al/la tutor/a de l'empresa o centre col·laborador, al/la tutor/a a la UdL i a l'estudiantat; (iv) Enquestes sobre la mobilitat (a l'estudiantat entrant i a l'estudiantat sortint)

<http://www.udl.cat/serveis/oqua/publicacions/enquestes.html>

Normalment, aquestes enquestes es fan presencialment a través de becaris/es enquestadors/es, a través del professorat que realitza l'autogestió de les seves assignatures o a través de professorat coordinador que la distribueix a l'alumnat. Els resultats en les diferents enquestes d'opinió també es troben a la disposició del coordinador/a del programa formatiu i del deganat. Addicionalment, el deganat té accés a un document que recull una relació d'observacions que l'estudiantat ha pogut redactar sobre el professorat de l'assignatura o sobre la pròpia assignatura. Aquest document és especialment útil perquè et permet interpretar les qualificacions numèriques amb més precisió.

3.3. El SGIC implementat facilita el procés de seguiment i, en el seu cas, el de modificació de les titulacions, i garanteix la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.

La Facultat de Dret i Economia admet com a procediment propi el procediment general PG 03 Revisar i millorar els programes formatius oficials l'objecte del qual és establir les pautes a aplicar en el seguiment dels resultats d'un programa, per tal d'identificar aspectes de millora i dur-los a la pràctica, amb la participació de tots els agents implicats.

Valorem molt positivament aquest procediment ja que ens permet: (i) Assegurar l'execució efectiva dels ensenyaments d'acord amb el contingut del pla d'estudis del títol verificat; (ii) Detectar possibles deficiències en la implantació del títol, proposant recomanacions i suggeriments de millora i, també, identificar bones pràctiques; (iv) Aportar informació rellevant per analitzar el grau d'adaptació dels títols a l'Espai Europeu d'Educació Superior; (v) Evidenciar els progressos del títol en el desenvolupament del Sistema Intern de Garantia de Qualitat tant pel que fa a la revisió de l'aplicació del pla d'estudis com a la proposta d'accions per millorar el seu disseny i implantació.

3.4. El SGIC implementat facilita el procés d'acreditació de les titulacions.

Els procediments del SGIQ preveuen i donen suport al centre en el procés d'acreditació de les titulacions. Entre les accions que defineix i contempla el SGIQ, hi ha la recollida de tota la informació històrica al portafoli del títol: les memòries verificades, les seves modificacions, els informes de seguiment anual de les titulacions, els Plans de Millora i el seguiment anual del SGIQ així com les evidències dels cursos anteriors. Aquesta és una qüestió molt important ja que des de l'inici del desplegament de les noves titulacions adaptades a l'EEES ha canviat l'equip directiu i disposar de tota aquesta informació facilita la gestió.

El procés de seguiment de les titulacions definit al SGIQ serveix al centre per proposar accions de millora i la revisió anual del mateix permet detectar els punts febles que requereixen accions concretes. Totes aquestes accions queden reflectides en els Plans de Millora anuals que tenen un efecte positiu i quantificable a les titulacions.

Aquestes propostes són obertes per als diferents col·lectius del centre. A més a més, el procediment motiva al centre a mantenir un procés de millora continu. En tot aquest procés es compta amb l'assessorament i l'acompanyament de l'Oficina de Qualitat que alhora assessora a l'equip directiu sobre el procés, ajudant-lo a elaborar la documentació i a obtenir les evidències que recauen en el propi centre, com són les evidències d'avaluació de les titulacions i també a establir la composició de les audiències. Aquest recolzament facilita l'aportació de la documentació necessària en el procés d'acreditació.

3.5. El SGIC implementat es revisa periòdicament per analitzar la seva adequació i, si procedeix, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

Anualment la Comissió de Garantia de la Qualitat del centre fa el seguiment de la implantació del SGIQ i n'estudia i aprova les propostes de millora. Tot i que la

responsabilitat del seguiment del centre recau en el degà/director del centre, el deganat convida a participar en el procés de revisió del SGIQ a tots aquells /es que participen en el seguiment i avaluació de la docència tal i com queda acreditat en els informes de seguiment i revisió del SGIQ.

El procediment per dur a terme el seguiment i revisió del SGIQ és el següent: des de l'Oficina de Qualitat es posa a disposició de les persones indicades pel deganat un document (una plantilla) que permet fer una revisió sistemàtica de tots els procediments que hi ha establerts en un centre per a la gestió i millora de les titulacions. També inclou algunes qüestions rellevants que es plantegen en la Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster publicada per AQU Catalunya.

En aquesta plantilla de seguiment només s'inclouen els indicadors que impliquen una reflexió sobre el nivell de responsabilitat del centre. Hi ha altres nivells de responsabilitat que es corresponen a les valoracions que ha d'efectuar la universitat. Aquest és el motiu pel qual no es planteja el mateix nombre de ítems per a cada procediment, ja que en alguns procediments les responsabilitats de la universitat són més amples i s'analitzaran amb més profunditat per part de l'equip de govern de la universitat.

Un cop realitzat l'anàlisi individual dels indicadors. Els responsables del seguiment i avaluació de la docència del centre es reuneixen per discutir aquesta anàlisi. Com a resultat d'aquesta discussió s'identifiquen els punts febles i els punts forts i es formulen les propostes de millora. Els informes on es recull aquest seguiment i el seu resultat es pot consultar en les evidències.

ESTÀNDARD 4. Adequació del professorat al programa formatiu

GRAU EN DRET

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El professorat que imparteix el Grau en Dret està integrat majoritàriament, un 86,65%, per PDI doctor, en la majoria dels casos a temps complert, la qual cosa implica una plena dedicació a la docència i a la recerca, garantint la qualitat docent. El Grau en Dret encapçala el llistat de les titulacions de la UdL en aquest indicador. El perfil del professorat del Grau és, doncs, l'idoni perquè l'estudiantat assoleixi un sòlid aprenentatge en les diferents matèries que s'imparteixen i, en conseqüència, els objectius de la Memòria verificada del Grau. Lligada a aquesta dada, i d'acord amb els indicadors facilitats, les hores lectives del PDI Doctor al Grau en Dret supera en 11 punts la mitjana de la UdL.

El percentatge de docència impartida per professorat no doctor (13,35%) és una dada doblement positiva. En primer lloc, perquè en contraposició al professorat doctor, representa un baix percentatge. En segon lloc, perquè la docència que s'encarrega al professorat no doctor es realitza en la major part dels casos per professionals de prestigi de l'àmbit jurídic, com ara magistrats de l'AP de Lleida, advocats, fiscals, etc. i que per la seva professió aporten una perspectiva diferent i complementària a la del PDI doctor. Cal destacar, doncs, la importància en el Grau

en Dret de mantenir aquest petit percentatge de perfil docent extern en tant que aporta un plus a la formació de l'estudiantat que serveix a la consecució dels objectius d'aprenentatge de la titulació. En aquest sentit s'ha de ressaltar la tasca que ha realitzat un fiscal de l'Audiència Provincial de Lleida en la de coordinació de les Pràctiques Externes a l'actuar d'enllaç de la Facultat amb tots els òrgans de Justícia que col·laboren en l'èxit de les practiques externes de la titulació. Com es comprova amb els resultats de les enquestes al respecte, la seva tasca resulta molt ben valorada en el bon funcionament de les pràctiques.

Les valoracions sobre la qualitat del personal docent del Grau en Dret han de ser objecte de contrast amb les formulades pels principals destinataris de la formació, el nostre estudiantat. En aquest sentit, cal valorar positivament, respecte la resta de titulacions de la Facultat de Dret i Economia, l'elevada participació dels estudiants en les enquestes en tots els cursos del Grau en Dret, amb una mitja del 30%. Tanmateix, també cal tenir en compte que es dona una desigual participació d'alumnes en funció de l'assignatura, la qual cosa pot suposar una forta variació en la valoració.

Pel que fa a la valoració de les assignatures, cal destacar que gairebé la totalitat estan valorades per sobre del 3. Només es donen dues assignatures amb una valoració inferior: Dret Constitucional I, amb un 2,82, i Dret Processal Penal, amb un 2,98. Dret Constitucional I és la única assignatura en què aquesta baixa valoració de l'alumnat es pot vincular a unes taxes de rendiment i d'èxit també baixes, com ja s'ha comentat. Això, però, no vol dir que les assignatures amb taxes d'èxit i rendiment baixes, tinguin taxes de valoració també baixes de forma necessària. Així, assignatures com Dret Administratiu I o Drets Reals tenen una taxa de valoració del 3,60 i del 3,07, respectivament.

Pel que fa a la valoració dels professors, les dades s'han de valorar molt positivament, en tant que la majoria de professors superen el 4, i no hi ha cap valoració inferior al 3. En aquest context cal també tenir en compte que la valoració que fa l'alumne del professor és superior a la valoració de l'assignatura. Tot això és un indicador més de l'adequació i qualitat del professorat de l'FDE.

Finalment, s'ha de fer esment a les dades de mobilitat entrant en el Grau en Dret per al curs 2013-2014, que mostren una mitjana molt elevada del 4,11 (sobre 5). Aquesta dada suposa una diferència de 0.24 punts respecte de la resta de titulacions de la Facultat de Dret i Economia i de 0.07 respecte de la resta de titulacions de la UdL. Tot això constata la bona feina feta en l'acollida i seguiment dels estudiants que realitzen un programa de mobilitat en el nostre Grau en Dret.

En conclusió, quan a la valoració de les assignatures, professors del centre i les dades de mobilitat entrant, el Grau en Dret se situa per sobre de la mitjana de la UdL tant en relació al professorat com en relació a l'assignatura.

Quan als criteris d'assignació de professorat de primer curs, som conscients que el primer any universitari resulta un moment especial de transició i vulnerabilitat pel nostre estudiantat. La nostra missió és rebre, acompanyar i orientar adequadament als nostres nous alumnes perquè puguin convertir-se en aprenents autònoms. Hi ha molts estudis que assenyalen que certes característiques del professorat com "motivar l'alumnat", "tenir en compte les seves opinions sobre l'assignatura", i

"dialogar amb ell sobre la marxa de les classes" contribueixen a que l'alumnat pugui superar amb èxit el primer curs universitari. Així mateix, els estudis coincideixen en afirmar que quan el professorat universitari implementa pràctiques d'ensenyament que promouen l'aprenentatge actiu, això exerceix efectes beneficiosos en la integració social, en el compromís institucional i en la persistència de l'alumnat. En el cas del Grau en Dret, els criteris d'assignació de professorat al primer curs intenten reflectir aquest tarannà que s'indueix dels estudis esmentats i, per tant, s'opta preferentment per un/a professor/a a temps complet amb un sòlid i contrastat perfil docent que resulta de l'experiència i l'interès per la millora de la qualitat docent (participació projectes innovació docent, cursos de formació, etc.). Aquest perfil es dona en la majoria del professorat de primer curs del Grau en Dret tal i com sembla deduir-se de la valoració que fan el alumnes.

En tot cas, convé assenyalar dues qüestions summament rellevants. La primera és que tot i tenir clars els criteris o característiques del professorat de primer no es el centre qui fa l'assignació sinó els departaments a proposta de les diferents àrees de coneixement. La segona és que hi ha moltes àrees de coneixement unipersonals que són responsables de matèries ubicades a primer curs. Pel que fa al Grau en Dret: l'àrea de Dret Romà, Història del Dret i Introducció al Dret. Aquesta situació impossibilita, si fos el cas, elegir el professor/a més adequat per impartir les assignatures de primer curs.

Pel que fa als criteris d'assignació del TFG, atès l'elevat nombre d'alumnes de la titulació que any rere any es matricula en aquesta assignatura, el centre va elaborar un reglament en el que regulem de forma detallada el procediment i criteris d'aquesta assignació de professorat (articles 3 i 4 del Reglament). Podeu consultar més informació a l'enllaç:

http://www.fde.udl.cat/export/sites/FDE/normativa/NormativaTFG_2014.pdf

Finalment, quan a les pràctiques externes obligatòries del Grau en Dret hi ha una coordinadora que, al seu torn, és també la professora responsable de les mateixes.

4.2 El professorat del centre es suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Cal posar de manifest que la capacitat lectiva del professorat PDI del Grau en Dret ha sofert una reducció des del curs 2011-2012. Aquest fet ha tingut com a conseqüència, que la càrrega lectiva del professorat del Grau en Dret sigui una de les més elevades de totes les titulacions de la UdL, amb una rati de 94,15. Tanmateix, la valoració, per part de l'estudiantat de la tasca duta a terme pel professorat que imparteix docència en la titulació és molt satisfactòria, tal i com s'ha posat de manifest en el punt anterior.

Això evidencia l'esforç que realitza el professorat en un context no exempt de problemes. Cal valorar quins efectes poden manifestar-se a mig termini. Entre aquest destaca el progressiu envelliment de la plantilla que fa que s'hagi de començar a planificar el relleu generacional i, en aquest sentit, volem posar de manifest que, durant el curs 2012-2013, només es va incorporar una investigadora postdoctoral i que durant el curs 2013-2014 només hi ha quatre doctorands

associats al Grau en Dret, circumstància a la que s'afegeix l'existència d'àrees unipersonals: Història del Dret, Dret Romà, Dret Internacional Privat, Introducció al Dret i Dret Processal.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

4.1 El professorat reuneix els requeriments de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, en el seu cas, professional.

A l'hora de conformar el professorat encarregat de la impartició del màster s'ha tingut en compte les previsions de l'art. 13 del reglament sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador aprovat per Real Decreto 775/2011, segons el qual "el personal docente de todos los cursos de formación debe tener una composición equilibrada entre abogados (...) y profesores universitarios, de forma que en conjunto cada uno de estos colectivos no supere el sesenta por ciento ni sea inferior al cuarenta por ciento.

Además, los abogados (...) que integren el personal docente deberán haber estado colegiados como ejercientes al menos desde tres años antes y los profesores universitarios poseer relación contractual estable con una universidad".

Tot el professorat universitari del màster compta amb la titulació de doctor/a i les seves categories professionals son les de catedràtic/a d'universitat, professor/a titular d'universitat i professor/a agregat/ada. A més, la pràctica totalitat del professorat universitari compta amb, al menys, 1 tram de recerca

Pel que fa als advocats, tots ells compten, al menys, amb 5 anys d'experiència professional, donant-se la circumstància de que tres d'ells tenen el títol de doctor/a.

Finalment, el claustre de professorat del màster es completa amb la col·laboració del president de l'Audiència Provincial, el fiscal en cap, el jutge degà, diversos magistrats, un notari i dos metges forenses

4.2. El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

El professorat del centre és suficient per a la impartició del màster i disposa de la dedicació adequada pel desenvolupament de les seves funcions i per atendre a l'estudiantat atès que tot el professorat són professors i professores a temps complet. Altrament, tal i com va posar de manifest l'Informe de verificació "el profesorado y el personal de apoyo a la docencia son suficientes y pertinentes en relación a las características del título y al número de estudiantes".

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

4.1 El professorat reuneix els requeriments de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, en el seu cas, professional.

El 100% del professorat que ha impartit docència al Màster en Ciències Jurídiques

disposa de les qualificacions i els reconeixements externs establerts, com també l'experiència i la dedicació adequades per desenvolupar una formació de qualitat. Aquestes afirmacions es poden contrastar, consultant la pròpia memòria de verificació del Màster pag. 8 i ss. Les valoracions fetes per l'estudiantat, segon les dades de les enquestes de qualitat, situen al professorat per damunt del 4, essent en concret els professors de la UdL valorats en una mitja del 4,25. Quant al professorat extern, cal remarcar la qualitat i el renom dels conferenciants invitats durant el curs 2013-14:

1. Dr. Jan Smits, catedràtic de la Universitat de Maastricht, The Neetherlands
2. Sr. Antonio Xiol Rios, Magistrat del Tribunal Constitucional.
3. Sr. Jose Mª Fernández Seijó, Juez del Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona.
4. Dr. Fidel Molina Luque, catedràtic de Sociologia de la Universitat de Lleida.
5. Dra. Juana Pulgar Ezquerro, catedràtica de Dret Mercantil de la Universitat Complutense de Madrid.
6. Sra. Celsa Pico Lorenzo, Magistrada del Tribunal Supremo

4.2. El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Els resultats del Màster durant el curs 2013-14 evidencien que el professorat del centre es suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants. Ha de considerar-se la proporció de presencialitat que en l'actualitat té aquest Màster, un 30% de tota la docència, així com el elevat nombre d'hores que els alumnes han de dedicar al treball autònom i a la confecció del seu TFM. Per tot això, el valor afegit que aporta aquesta titulació és precisament la dedicació individualitzada a l'alumne per part dels professors mitjançant les tutories i la direcció dels Treball de Fi de Màster.

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

En tractar-se d'un màster d'aprofundiment acadèmic el perfil buscat del professorat és més de carrera acadèmica consolidada i experiència en recerca que no pas d'exercici professional fora de l'activitat acadèmica. El professorat que integra el claustre docent del màster respon a l'esmentat perfil. El grup de docents integrats en el professorat permanent del màster -en que no s'hi inclouen els especialistes que puntualment han impartit docència no reglada- son 21 acadèmics, tots ells doctors, la major part dels quals amb àmplia experiència docent i en recerca.

L'esmentada experiència té el seu reflex en el percentatge d'hores docents -680 en total- impartides per doctors, que consta a les dades de la titulació que és del 100%, quan la mitja al centre és del 64%. A banda d'això la major part de les 660

hores de docència (el 84% d'aquestes) són impartides per professorat a temps complet funcionari, és a dir, catedràtics (el 26% de la docència) i professors titulars d'universitat (el 58% per cent de la docència). Només el 16% restant és a càrrec de professorat lector (10%) o d'altre professorat (el 6%), que en el cas d'aquesta titulació és altre professorat contractat a temps complet amb contracte equivalent al de lector de la comunitat autònoma valenciana.

Pel que fa al professorat invitat que ha impartit docència no reglada al màster, en format ponència invitada, a més de comptar amb especialistes d'altres universitats de l'estat espanyol o juristes de reconegut prestigi a Espanya no universitaris, s'ha volgut procedir a una major internacionalització del màster, comptant-se amb els següents ponents:

- Prof. Jan Van Dijk, Catedràtic de Victimologia, Universitat de Tilburg (Holanda).
- Profa. Nicola Padfield, Profa. Dret Penal Universitat de Cambridge (UK). Directora del Fitzwilliam College a la Universitat de Cambridge.
- Profa. Rianne Letschert. Catedràtica de Victimologia. Sotsdirectora Intervict. Universitat de Tilburg. (Holanda).
- Profa. Suzanne Ost. Catedràtica Dret Penal. Universitat de Lancaster (UK).
- Prof. Luigi Foffani. Catedràtic de Dret Penal. Degà de la Facultat de Dret. Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia (Itàlia).

En relació al professorat permanent que imparteix anualment el màster, en el portafoli de la titulació s'afegeixen com annex les fitxes corresponents a cada professor.

4.2. El professorat del centre es suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

La càrrega docent del professorat regular al màster és la pròpia que s'exigeix per normativa estatal al professorat universitari funcionari, així com l'exigida en la normativa autonòmica corresponent al professorat contractat. Atès que la docència impartida en aquesta titulació està integrada en el programa docent de les diferents universitats que la imparteixen, el professorat del màster té aquesta docència integrada en la seva forquilla docent, comptant amb el temps adient per atendre l'estudiantat. No obstant, atès que el màster té un sistema de docència semipresencial en què la presencialitat està concentrada en dos períodes a l'inici de cadascun dels quadrimestres, el contacte entre professorat i alumnat es tant presencial com telemàtic. El contacte presencial es produeix en els períodes en què físicament coincideixen al campus universitari de la UJI tant professorat com alumnat per a la impartició de la part presencial de les corresponents assignatures. Fora dels períodes de docència presencial a l'inici de cadascun dels dos quadrimestres i amb ocasió de la defensa del treball de recerca del màster, la resta de contactes professorat/alumnat es fan a telemàticament, mitjançant el correu electrònic professional i especialment a través del campus virtual sakai de la

Universitat de Lleida, així com eventualment per mig de videoconferència en aquelles situacions que ho requereixen. La reducció en immediatesa i confidencialitat en la comunicació que de vegades pot provocar la comunicació per mitjans telemàtics no s'ha evidenciat com un problema en aquesta titulació, atès que els interlocutors han tingut sempre ocasió de conèixer-se presencialment en la trobada de diversos dies que es realitza a Castelló.

Tant la capacitat com la disponibilitat del professorat que imparteix el màster es confirma amb els bons resultats de les enquestes de valoració del mateix, que en la major part de supòsits han tingut valoracions superiors a 4 punts, per damunt de la mitjana del centre.

4.3. La institució ofereix recolzament i oportunitat per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat. (CENTRE)

Des de la Unitat de formació del professorat universitari de l'ICE es presenta una oferta formativa centrada en la millora de les competències docents, investigadores i de gestió. Així durant el curs 2013-2014 es va oferir un conjunt d'activitats formatives agrupades en cinc grans mòduls: Mòdul I (TIC aplicades a l'educació superior), Mòdul II (Didàctica, gestió i qualitat a l'educació superior, Mòdul III (Idiomes acadèmics per a la docència), Mòdul IV (Gestió de la informació per a la recerca i redacció científica) i Mòdul V (Formació en gestió universitària). Aquesta oferta és, des del nostre punt de vista, suficient i adequada per cobrir les necessitats de formació del professorat en l'àmbit docent, investigador i de gestió.

La participació del professorat del centre s'ha centrat principalment en el Mòdul II (Didàctica, gestió i qualitat a l'educació Superior). Això ens permet destacar l'interès del nostre professorat per conèixer noves propostes metodològiques que posteriorment hauran d'adaptar al seu alumnat i a la seva matèria així com el desig d'innovar en la seva realitat. Això explicaria la participació del professorat del centre en Dret en les Jornades d'Innovació Docent organitzades des de la Coordinació per a la Innovació Docent de la Universitat de Lleida amb el suport de l'Institut de Ciències de l'Educació, així com la seva implicació en diferents projectes d'innovació docent, essent seleccionats per presentar, any rere any, el resultat de les seves experiències en els diferents congressos nacionals i internacionals que s'organitzen tant des d'una perspectiva general, com, en concret, dins l'àmbit jurídic, turístic i econòmic.

També resulta digne d'esment observar la participació del nostre professorat en activitats formatives centrades en l'educació emocional. En aquest sentit, cal posar en evidència que els docents fan servir les seves capacitats emocionals per examinar la realitat social de les seves aules, comprendre als seus alumnes i sentir-se prou segurs per afrontar les tasques de la professió. Aquesta competència emocional, que es pot exercir millor o pitjor, no és simplement humana, sinó també professional en la mesura en què està connectada amb els productes didàctics. Per aquesta raó considerem molt rellevant que el nostre professorat rebí formació que contribueixi a desenvolupar les seves competències emocionals.

A banda de les activitats del mòdul II, el professorat del centre mostra interès per les activitats del Mòdul IV (Gestió de la informació per a la recerca i redacció

científica) i del Mòdul I (TIC aplicades a l'educació superior)

Cal posar de relleu que l'FDE també ha formulat propostes formatives a la Unitat de Formació del Professorat Universitari per atendre necessitats concretes de formació del professorat del nostre centre, especialment a l'inici dels Graus.

Així, durant el curs 2008-2009, el deganat de l'FDE conjuntament amb l'ICE va programar l'activitat anomenada "Assessorament. Planificació docent graus Dret i ADE (ICE-U0477-0910)". Aquesta activitat es va celebrar durant cinc sessions (11/2/2009, 4/3/2009, 8/4/2009, 6/5/2009 i 3/6/2009) i l'objectiu principal era ajudar al professorat de l'FDE que impartia docència en els Graus en Dret i ADE a preparar les guies docents de les assignatures assignades.

Posteriorment, al curs 2009-2010, el deganat de l'FDE va organitzar el curs "Ús didàctic de les pissarres digitals (ICE-U0476-0910)". Atès que en el nostre centre disposem d'aquest tipus d'eines perquè les considerem una font d'informació multimèdia i interactiva disponible de manera immediata a l'aula, que permet aprofitar didàcticament molts materials realitzats per professors, alumnes i persones alienes al món educatiu. És per això, que vam creure convenient que el professorat rebés una formació didàctica i tecnològica inicial.

Atès que a les titulacions de la LRU de l'FDE no era habitual la realització d'un treball final per part de l'estudiantat, des del deganat de l'FDE es va organitzar una sessió formativa sobre el procés de planificació del TFG amb la professora Glòria Estapé Dubreuil, de la Universitat Autònoma de Barcelona, experta en aquesta matèria.

Pel que fa al Màster interuniversitari en Sistema de Justícia Penal:

Universitat Jaume I: les funcions de formació i innovació docent són impulsades per la Unitat de Suport Educatiu (USE) <http://www.uji.es/ES/serveis/use/>. Entre els seus àmbits de treball es troba la innovació educativa i la formació del professorat. Es pot trobar informació en detall sobre aquests aspectes al Pla d'innovació i millora docent (<http://www.uji.es/CA/serveis/use/amb/innoedu/>) i al pla de formació del professorat (<http://www.uji.es/ES/serveis/use/amb/formacio/formacio.html>). Els resultats de participació del professorat en aquestes activitats queden recollits al seu currículum docent, al programa DOCENTIA. Aquesta informació es pot consultar a <https://e-ujier.uji.es/pls/www!gri www.euji22702>

Universitat d'Alacant: En el marc de l'objectiu que la UA té dirigit a potenciar la innovació educativa entre el professorat i els seus estudiants, la majoria de professors d'aquesta Universitat que imparteixen docència al màster formen part d'un Grup d'innovació Tecnològico-educativa (GITE). Informació sobre aquests grups pot trobar-se a <http://si.ua.es/es/ite/gite/presentacion/que-son-los-gite.html>. A banda de sobre els GITE, el pla de formació que la Universitat d'Alacant ofereix al seu professorat pot consultar-se al web del Servei de Formació (<http://ssyf.ua.es/es/formacion/unidad-de-formacion-e-internacionalizacion-del-pas.html>)

Universitat Rovira i Virgili: aquesta universitat ha aprovat recentment un pla de formació de professorat per al bienni 2014-2016 en sessió del Consell de Govern de 31 d'octubre de 2014. Tant el contingut d'aquest document com els cursos ofertats per la formació del PDI poden consultar-se al web de l'ICE d'aquesta Universitat (<http://www.ice.urv.cat/>)

ESTÀNDARD 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge (CENTRE)

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional facilitant la incorporació al mercat laboral.

La Facultat de Dret i Economia disposa d'un procediment específic PC03 per acollir i orientar l'estudiantat, l'objecte del qual es establir les pautes d'actuació de l'FDE en les accions relatives a l'acollida i l'orientació de l'estudiantat així com actuacions de tutoria, de suport a la formació i d'orientació laboral i professional. En el context d'aquest procediment, l'equip de deganat de l'FDE, la coordinadora del Programa NESTOR d'Orientació Universitària del nostre centre i els coordinadores/es dels Graus planifiquen les accions d'acollida i orientació que es duren a terme durant el curs acadèmic.

En relació als mecanismes adequats i accessibles d'informació prèvia a la matriculació per a estudiants de nou ingrés, s'ha de tenir en compte que les accions que realitza la Universitat de Lleida estan estretament relacionades amb els seus diferents centres. En tractar-se d'una Universitat de mitjana dimensió, la interrelació Centres-vice-rectorats és molt estreta, de manera que les accions que es realitzen des del Rectorat compten sempre amb la col·laboració de la Facultat. En aquest sentit, la Facultat de Dret i Economia envia un representant per a la difusió dels ensenyaments de Grau a tots centres de Secundària, públics i privats que ho sol·liciten. A més es duen a terme Jornades de portes obertes per a estudiants i pares. Així mateix, el Centre disposa d'una pàgina web on s'informa dels diferents plans d'estudi i de les dates de matrícula.

<http://www.fde.udl.cat/estudis/graus.html>

<http://www.fde.udl.cat/secretaria/matricula.html>

En el moment de la matrícula l'estudiant de nou ingrés compta amb el suport d'estudiants de la titulació, becats, perquè els prestin suport a fi d'omplir la documentació corresponent.

El primer dia d'inici del curs, l'FDE realitza una sessió de benvinguda, presidida pel degà/degana, un representant del consell de l'estudiantat i la coordinadora del Programa NESTOR d'Orientació Universitària del nostre centre. La idea és donar difusió de les principals idees sobre què és la Universitat, els estudis i els diferents serveis, com ara el servei de biblioteca i el servei d'informàtica que realitzen sessions formatives perquè l'estudiant conegui la potencialitat d'aquests serveis. Per exemple, com treballar amb la plataforma SAKAI del campus virtual, que és l'eina utilitzada en les diferents assignatures o com consultar el catàleg per xarxa de la Biblioteca. Es pot consultar aquesta informació als següents enllaços:

<http://www.fde.udl.cat/fde/patfde.html>

[http://www.graudret.udl.cat/ca/futurs-](http://www.graudret.udl.cat/ca/futurs-estudiants/pla-accio-tutorial.html)

[estudiants/pla-accio-tutorial.html](http://www.graudret.udl.cat/ca/futurs-estudiants/pla-accio-tutorial.html)

Després de la sessió de benvinguda, el professorat tutor té la primera presa de contacte amb els estudiants. Aquests tutors/es donaran suport a l'estudiantat en el seu procés de formació integral durant els anys d'estada a la Facultat de Dret i Economia a través de facilitar-li orientació personal, acadèmica i professional, per a què pugui prendre decisions ben fonamentades al llarg de la seva carrera universitària i com a futur professional. Tot el professorat de l'FDE, excepte els membres de l'equip deganal i els coordinadors/es de titulació són obligatòriament tutores i tutors del Programa Nèstor.

Per tal d'avaluar aquestes tutories s'ha elaborat un qüestionari informàtic a partir de les aportacions dels coordinadors del Programa Nèstor. L'objectiu d'aquest qüestionari era saber quin és el grau de coneixement que tenen els alumnes de les tutories del Programa Nèstor, quin és l'ús que fan els alumnes d'aquestes tutories i en cas que les utilitzin saber-ne el grau de satisfacció. Per tal de tenir dades de tots els alumnes que poden gaudir de les tutories del Programa s'ha enviat el qüestionari als alumnes que van iniciar els estudis universitaris el curs 2012-2013 i també als que l'han iniciat en el curs 2013-2014. Per fer arribar el qüestionari als alumnes s'ha emprat l'espai Nèstor del Campus Virtual i també el UdL-Info i s'ha donat un termini de dues setmanes per respondre'l.

El total de respostes durant els cursos 2012-2013 i 2013-2014 van ser de 32 i 55 que representen sobre el total d'alumnes matriculats, un 8,6% i 15,07% respectivament. Per titulacions, el Grau en ADE té 44% de respostes seguit del Grau en Dret amb un 43% i del Grau en Turisme amb un 9%. El 57,47 % del total d'alumnes que han respost el qüestionari afirmen conèixer al seu tutor/a i només un 24,32% d'aquests, han fet ús de les tutories. Aquest resultat era l'esperat, perquè l'actual Programa Nèstor contempla l'opció que no tots els alumnes necessitin d'un tutor universitari i, per tant, no tinguin perquè fer-ne ús, essent aquest un del motius pels quals es va passar de l'antic Pla d'Acció Tutorial, que era obligatori, a l'actual Programa Nèstor. L'estudiantat que ha fet ús de les tutories manifesta estar satisfet (55,56%) o molt satisfet (22,22%), mentre que només el 22,22% està insatisfet. Bàsicament, la majoria ha respost que han acudit al tutor/a *per demanar informació sobre els estudis*.

Pel que fa als 31 alumnes que afirmen no conèixer al seu tutor/a, un 62% no saben com buscar-lo, mentre que un 38%, no han fet ús perquè no l'han necessitat. Cal tenir en compte que tots els alumnes matriculats el curs 2012-2013 van rebre el gener del 2012 un missatge on se'ls explicava què era el Programa Nèstor i se'ls enviava l'enllaç a la pàgina web d'aquest Programa on hi ha la guia de "com trobar el tutor". En tot cas, a la pregunta "Creus que és interessant tenir un tutor com a referent?" els 87 alumnes que han respost el qüestionari durant els cursos esmentats un 95,40% contesta positivament.

Amb independència d'aquestes tutories, el professorat a temps complet ofereix unes hores de tutories acadèmiques relatives a les assignatures de les que és responsable. La informació sobre l'horari de tutoria acadèmica figura a les guies

docents de les assignatures i als taulells d'informació dels departaments corresponents.

També cal assenyalar que durant el mes d'octubre, coincidint normalment amb l'inici de curs dels màsters de l'FDE, el deganat organitza una lliçó inaugural de curs a càrrec d'un professional de reconegut prestigi de l'àmbit de l'economia o del dret. Així per exemple, durant el curs 2013-2014 vam convidar al President del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i durant el curs 2014-2015 al professor Santos Ruesga de la Universitat Autònoma de Madrid. Durant el decurs d'aquesta activitat, la degana dóna la benvinguda a tot l'estudiantat de l'FDE, informa sobre les dades de matrícula i explica els projectes que es duran a terme durant el curs acadèmic corresponent. Es pot consultar informació sobre aquest acte a l'enllaç: http://www.fde.udl.cat/noticies/noticia_0006.html

Així mateix resulta especialment rellevant, l'acte de lliurament d'orles de les nostres promocions que any rere any celebrem amb un padrí/na que representa un model de professional compromès amb la seva professió o activitat i amb la societat. Durant el curs 2013-2014, el padrí va ser el senyor Domènec Biosca, president de la Conferència Espanyola d'Editors, Periodistes i Escriptors de Turisme i Economia. Podeu consultar informació a l'enllaç: http://www.fde.udl.cat/noticies/noticia_0079.html

En el context del TFG la Facultat de Dret i Economia ofereix a l'estudiantat matriculat en aquesta assignatura un curs de formació gratuït i obligatori que té com a objectiu donar algunes orientacions metodològiques que els permeti escometre el procés d'elaboració del TFG amb garanties. Aquest curs està impartit pels coordinadors de titulació o bé, en alguns casos, per professorat del Grau.

Finalment, l'equip de govern de la Facultat de Dret i Economia dóna molta importància als programes de mobilitat com a eina de suport al procés d'aprenentatge de l'estudiantat de les tres titulacions de grau ofertes per la nostra Facultat.

En el curs 2013/14 en els estudis d'ADE i Turisme, hi ha un total de 26 estudiants que han arribat procedents del programa de mobilitat Erasmus i 14 estudiants entrants en el programa de mobilitat propi de la UdL, on destaquen els estudiants procedents de països iberoamericans.

Per altra banda, aquest curs 2013/14, hi ha 14 estudiants que marxen amb el programa Erasmus amb destinacions com: Finlàndia, França, Dinamarca, Eslovènia, República Txeca i Itàlia. A la vegada, hi ha 12 estudiants sortints en programa de mobilitat UdL amb destinacions com Mèxic, Xile, Brasil, EEUU, Canadà i Corea, fruit dels convenis que té signats la Universitat de Lleida.

També vam tenir en aquest curs, un estudiant que va realitzar les pràctiques acadèmiques a l'estranger, en concret a Brasil.

En els cursos anteriors: curs 2011-12 es van rebre un total de 53 estudiants i van marxar en mobilitat internacional 15 i un estudiant amb el programa SICUE. En el curs 2012-13 les xifres són similars respecte als estudiants que van venir, ja que els nostres estudis van acollir 54 estudiants, però augmenta el número d'estudiants

que van marxar, assolint la xifra de 32 estudiants: 8 en programa de mobilitat pròpia i 23 en programa Erasmus, a més d'un estudiant en programa SICUE.

També cal tenir en compte que en el curs 2010/11 hi ha dos professors i en el curs 2011/12, tres, que han realitzat estades de mobilitat a l'estranger. A més hem rebut professorat de la Universidad Técnica Federico Santamaria i de la Universidad de Beja, i amb els ajuts de La Caixa, hem acollit professorat visitant estranger.

Pel que fa al Grau en Dret, es constata que, en els últims quatre cursos, s'ha produït un notable increment de l'estudiantat de mobilitat. Respecte a l'estudiantat de mobilitat sortint ("outgoing"), el curs 2010-2011 varen ser 10 els/les estudiants de mobilitat "sortint": 9, en el marc del programa Erasmus i 1, en el marc del programa SICUE.

El curs 2011-2012 la mobilitat sortint es va traduir en 15 alumnes Erasmus i 1 alumna del Programa de Mobilitat Pròpia de la UdL (Mèxic). I per bé que el curs 2012-2013 el nombre d'alumnes "outgoing" va ser de 5 -tots ells en el marc del programa Erasmus-, el curs 2013-2014 el nombre d'estudiants Erasmus es va incrementar notablement, assolint la xifra de 25.

L'evolució exposada permet doncs concloure, d'una banda, que els alumnes de Dret estan cada vegada més interessats en realitzar programes de mobilitat. I d'altra, que estan especialment interessats en fer-ho en el marc del programa Erasmus, sent la seva destinació preferida les universitats italianes, la qual cosa s'explica per les similituds entre el nostre ordenament jurídic i l'italià.

Respecte a la mobilitat entrant ("incoming"), la seva evolució presenta unes característiques similars a les de la mobilitat sortint. Al curs 2010-2011, el nombre d'estudiants entrants va ser de 32; al curs 2011-2012, es va incrementar a 73 i als cursos 2012-2013 i 2013-2014, el nombre d'estudiants entrants ha estat de 67 i 61, respectivament, sent els seus països d'origen Itàlia i Mèxic.

Finalment, es vol destacar que la Facultat de Dret i Economia col·labora amb el Vicerectorat de Relacions Internacionals en la realització del Programa Operatiu d'Internacionalització (POI) 2012-2016 i que segons dades de la consultora Management Momentum, amb la nova planificació docent, s'ha produït un augment del nombre de crèdits impartits en llengua anglesa.

Quan al Pla d'actuació institucional per facilitar la inserció laboral, entenem que en un context socioeconòmic i laboral com l'actual, on la taxa d'atur dels joves és de les més elevades, la universitat, com a institució pública, ha de comprometre's a preparar/formar als estudiants per a què tinguin més garanties d'inserció laboral d'èxit. D'aquí la necessitat de buscar eines per facilitar aquesta incorporació a un món laboral cada cop més competitiu i complex. En aquest sentit, l'FDE disposa de diferents eines institucionals que pretenen facilitar i millorar la inserció laboral del seu estudiantat. Entre aquestes destaquem les següents:

- Programa de pràctiques externes curriculars (obligatòries)
- Programa de pràctiques externes no curriculars

- L'Oficina d'Ocupabilitat, Pràctiques i Borsa de Treball (OOPB),
- Fira d'ocupació UdL
- La Càtedra Santander d'Emprenedoria Universitària de la UdL
- Jornada de sortides professionals

La UdL aposta perquè l'ocupabilitat sigui un element estratègic en la formació dels estudiants. Per tal d'aconseguir-ho, un instrument important són les pràctiques acadèmiques externes obligatòries, que permeten a l'estudiant aplicar els coneixements i competències adquirides en un entorn professional real, relacionat amb els objectius formatius del seu ensenyament. És per això que la UdL va decidir que totes les seves titulacions de grau contemplessin en el seu pla d'estudis l'obligatorietat de la realització de pràctiques externes.

El principal objectiu de les pràctiques és completar la formació dels futurs professionals per tal que adquireixin les habilitats per a l'exercici de les professions pròpies del Grau, mitjançant la realització de les pràctiques en un ventall molt ampli i divers (més de 150) d'institucions públiques i entitats privades molt representatives de l'àmbit jurídic, econòmic i empresarial i amb les quals la Universitat té un conveni.

Pel que fa al **Grau en ADE**, des la seva implantació en el curs 2012-2013, les pràctiques externes són un exemple de bona pràctica per assolir l'aprenentatge pràctic de l'àmbit econòmic-empresarial i facilitar una sortida professional futura. El curs 2013-2014 han cursat aquestes pràctiques 117 alumnes, gairebé el doble que el curs anterior, on foren 65 els estudiants matriculats a l'assignatura de pràctiques externes.

En el desenvolupament d'aquesta assignatura cal destacar que el curs 2013-2014 la taxa de rendiment ha estat del 97,4%. És tracta d'una dada molt important si tenim en compte que les pràctiques acadèmiques externes són una de les apostes més importants per singularitzar la formació de la nostra Universitat. Són considerades com un element altament significatiu per garantir un ensenyament de qualitat i prestigi en el Document d'Estratègia Docent i de Formació de la UdL (2013-18). També s'ha de destacar l'alt grau de satisfacció dels alumnes, que valoren molt positivament (per sobre del 4) l'organització, l'aprenentatge, els tutors externs i el coordinador/tutor de la Facultat.

Pel que fa al **Grau en Dret**, els alumnes poden optar entre dos models de Pràcticum. El primer model, pel qual opta la major part de l'alumnat, es herència del Pla d'estudis del 92 i que consta de dues parts.

En la primera, es dona a l'alumne una visió global de la realitat de l'àmbit jurídic i les diverses sortides professionals en fer un "rotatori" per diferents entitats externes: l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia, el Departament d'Empresa i Ocupació, Inspecció de Treball, Registre de la Propietat, Gabinet Jurídic de la Generalitat, Agència Estatal Tributària, Cossos i Forces de la Seguretat de l'Estat, Subdelegació del Govern a Lleida, Institucions Penitenciàries, Audiència Provincial, Jutjats i Fiscalia; tot això sota la supervisió del tutor extern de l'activitat.

En la segona part, l'alumne realitza pràctiques continuades en les oficines judicials assignades amb la col·laboració del Centre d'Estudis Judicials de la Generalitat, i sota la tutela d'un Magistrat, Fiscal, o Secretari judicial.

El segon model de Pràcticum consisteix a realitzar la totalitat de les pràctiques curriculars en entitats amb les quals la Universitat té un conveni; principalment, despatxos d'advocats, però també gestories o altres institucions. Si el curs 2012-2013 hi va haver 3 persones fent aquesta modalitat de Pràcticum, el curs 2013-2014 ha augmentat a 8, de manera que s'ha doblat el nombre d'alumnes que trien aquesta modalitat. L'objectiu d'aquest model de Pràcticum és oferir als alumnes un contacte directe amb el món professional i, alhora, facilitar-los la seva immediata inserció laboral un cop finalitzats els estudis. Des de la seva implantació en el curs 2012-2013, les pràctiques externes són valorades com una bona eina per assolir l'aprenentatge pràctic del Dret i facilitar una sortida professional futura. El curs 2013-2014 han cursat aquestes pràctiques 64 alumnes, gairebé el doble que l'any passat.

Quan al **Grau en Turisme** la gestió de les pràctiques en empreses ha estat assumida durant el curs 2013-2014 per les coordinadores de practiques d'ADE degut al reduït nombre d'estudiants matriculats en aquesta assignatura. Malgrat això s'ha fet un esforç per realitzar aquestes pràctiques en empreses del sector turístic: intermediació, allotjament, informació i esdeveniments. També es va aprofitar les Jornades de Turisme i Noves Tecnologies per contactar i informar als professionals de l'entorn i es varen signar un bon nombre de convenis. Tanmateix per al curs acadèmic 2014-2015 ja s'ha contractat una professora associada amb una llarga i acreditada experiència en el sector turístic per dur a terme aquesta gestió conjuntament amb la coordinadora del Grau.

Per últim, el **MACAUD** és un màster que en el seu pla d'estudis contempla la possibilitat de realitzar pràctiques externes (4 crèdits ECTS) dins del mòdul optatiu sobre Auditoria que és el mòdul que aporta l'especialització en el màster als que vulguin exercir la professió d'auditor. Per realitzar aquestes pràctiques, l'FDE compta amb un nombre suficient de convenis amb empreses d'auditoria que permeten acollir a l'estudiantat que opta per aquesta especialització. Es pot trobar més informació a l'enllaç <http://guiadocent.udl.cat/pdf/14259-1415>.

En l'àmbit de les pràctiques externes, cal tenir en compte que hi ha alumnes realitzant pràctiques acadèmiques externes extracurriculars en empreses i entitats amb les quals la UdL té conveni. Això facilita de nou una molt bona via d'inserció laboral als nostres alumnes, mostra d'això és que el nombre d'estudiants que escullen aquesta opció són cada vegada més, en el curs 2013-2014 un total de 15 alumnes del Grau han optat per aquesta modalitat de pràctiques.

Destacar que durant el curs 2013-14 es va celebrar la I Fira de l'Ocupació de la UdL. L'objectiu era fer possible el contacte entre estudiants, titulats i titulades amb empreses i entitats, per tal de facilitar la seva incorporació al món laboral. Alhora, durant tota la jornada van tenir lloc activitats diverses enfocades igualment cap a l'ocupabilitat d'estudiants. L'estudiantat va poder presentar currículums i conèixer noves estratègies per trobar feina.

La Càtedra Santander d'Emprenedoria Universitària de la Universitat de Lleida és

una iniciativa conjunta entre la Universitat de Lleida i el Banc de Santander que té per objectiu fomentar el talent i la cultura emprenedora en la comunitat universitària, organitzar activitats de formació, promoure la comunicació i difusió de notícies, activitats, seminaris, cursos i premis relacionats amb l'emprenedoria, potenciar la recerca en l'àmbit de l'emprenedoria i de la creació d'empreses i oferir assessorament inicial i acompanyament en els primers estadis de vida de les empreses impulsades per membres de la comunitat universitària.

Deixant de banda l'àmbit d'universitat, i centrant l'atenció en els instruments de potenciació de la inserció laboral propis de l'FDE, cal destacar també que la nostra Facultat organitza cada curs acadèmic unes sessions que s'anomenen de "sortides professionals" i "d'oferta de Màsters". Es pot consultar la realització d'aquestes jornades durant el curs 2013-2014 al següent enllaç

http://www.fde.udl.cat/noticies/noticia_0074.html

Aquesta activitat va destinada especialment als alumnes de 4t curs de les titulacions de la Facultat per tal que puguin conèixer les diferents alternatives professionals i acadèmiques un cop finalitzin els seus estudis de grau. La Jornada s'estructura en dues parts. En la primera part es presenten als alumnes assistents els Màsters que la Facultat imparteix i que té previst impartir el següent curs acadèmic. La segona part de la Jornada consisteix en dos taules rodones on ex alumnes de la Facultat, provinents de diferents camps de l'Empresa i el Dret, comparteixen les seves experiències en l'àmbit laboral amb l'estudiantat. Durant el curs 2013-2014, els participants a la taula rodona d'ADE i Turisme van ser els següents: del Col·legi d'Economistes Joan Albert Cagigas Campos, del Col·legi de Gestors Administratius Daniel Mitjans Guerris, de l'Administració Pública Abraham Domínguez Mahillo, de la Banca Privada Joan Paredes Carmona i de l'àmbit de l'Exportació: Jordi Almuzara Morguí. Pel que fa a la titulació de Dret van participar l'advocat Jordi Clarisó, la jutgessa Judit Cerzócimo, la fiscal Sílvia Royes, el lletrat de la Generalitat Jorge Merino i la inspectora de Treball Vanessa Mesalles

5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

Els recursos materials disponibles són els descrits en les Memòries Verifica i són adequats atenent al nombre d'estudiants i característiques de les titulacions de Grau i Màster que gestiona l'FDE.

En relació als indicadors d'ús i satisfacció dels Serveis Bibliotecaris al màster interuniversitari en sistema de justícia penal

- **Universitat Jaume I:** el procés d'avaluació de la Satisfacció dels usuaris amb la qualitat de servei de la biblioteca es realitza de forma biennal. Els usuaris principals de la mateixa, estudiantat i professorat, avaluen els elements tangibles del servei, entre ells els recursos disponibles i l'equipament. Per a més informació es pot consultar l'enllaç: <http://www.uji.es/serveis/opaq/qualitat/mresult/>.

- **Universitat d'Alacant:** la qualitat del servei és un objectiu prioritari per a la biblioteca universitària de la Universitat d'Alacant que orgànicament es defineix com Servei d'Informació Bibliogràfica i documental (SIBID). Amb l'objectiu de procedir a la seva avaluació i detectar els seus punts forts i febles i les propostes

de millora precises per a aprofitar uns i corregir els altres es va incloure l'avaluació d'aquest servei estratègic de la UA en el marc del II Pla de Qualitat de les Universitats. Al web que s'adjunta es recull l'informe final, realitzat després del procés d'autoavaluació i la visita del Comitè d'Experts Externs (<http://biblioteca.ua.es/es/calidad/gestion-de-la-calidad.html>)

- **Universitat Rovira i Virgili:** el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la investigació (CRAI) és el que realitza les tasques de biblioteca, entre d'altres, en aquesta universitat. A la pàgina web del centre es pot trovar informació en detall tant de la configuració del centre en sí com dels serveis que ofereix (<http://www.urv.cat/crai/>).

ESTÀNDARD 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

GRAU EN DRET

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.

Les activitats de formació es contenen a la guia docent de cada assignatura. Normalment aquestes activitats tendeixen a mantenir-se sense variació d'un curs acadèmic a un altre en la mesura que no es modifiqui l'estructura de la titulació ni la contribució de l'assignatura en el desenvolupament de les competències relacionades.

Aquestes activitats es classifiquen en tres grans blocs que queden definits pel grau d'autonomia exigida a l'alumnat i pel sentit i objectiu de l'aprenentatge ja sigui presencial, no presencial dirigit o semipresencial i no presencial autònom.

Les **activitats de formació presencials** són les que proporcionen informació nova o ajuden a l'estudiant en el desenvolupament de certes estratègies que es consideren rellevants perquè l'alumne pugui iniciar o avançar en el seu procés personal de construcció de coneixements i que per la seva complexitat o exigència tècnica, elements factuais i conceptuals siguin necessari desenvolupar presencialment. Per tant, aquest tipus d'activitats impliquen la presència de l'estudiant a l'aula i, de vegades, quan es concreta en una sessió expositiva, representa treballar conjuntament amb diferents grups alhora. Les activitats de formació més habituals de la titulació són: la conferència d'experts, la classe o sessió magistral pel docent, la visita o sortida obligada del grup, la posada en comú del treball realitzat per l'alumne (casos, lectures, tallers, problemes, etc.) entre d'altres.

Les **activitats de formació dirigida** són aquelles que es caracteritzen per tenir una certa durada i una progressiva complicació i que, per tant, necessiten una supervisió en el temps per part del professorat en les seves diferents etapes. Impliquen la configuració de petits grups d'aprenentatge que es troben periòdicament amb el professor per treballar diferents aspectes vinculats al procés

d'aprenentatge que desenvolupin. Aquest tipus d'organització obliga a disposar d'aules o espais petits amb diferents recursos tecnològics i mobiliari no rígid per facilitar la participació i intervenció de l'alumnat. Entre les activitats que considerem en la guia docent de les assignatures del Grau podem citar: l'estudi de casos, les tutories virtuals o presencials, les lectures orientades de textos i documents, resolució d'exercicis pràctics, etc.

Finalment, **les activitats de formació autònomes**

l'alumne/a treballa de manera autònoma sobre aspectes que ja domina ja que té la informació, coneixements i estratègies suficients. Entre les activitats d'ensenyament-aprenentatge autònom més comuns cal esmentar: L'estudi personal, que bàsicament consisteix en l'estudi de continguts relacionats amb les classes teòriques o pràctiques. L'alumne exigeix: aclarir i completar apunts, organitzar i integrar els seus coneixements, preparar els exàmens, etc.; la recerca d'informació en la qual l'alumne localitza informació de tipus bibliogràfic, en les web recomanades, en premsa, etc.; i les tutories lliures.

En general, entenem que les activitats de formació són adequades i pertinents perquè l'estudiantat assoleixi els resultats d'aprenentatge definits en la Guia Docent. A més, en les assignatures seleccionades, així com en el TFG i en les memòries de pràctiques externes es comprova que l'estudiantat assoleix les competències previstes en la Memòria Verifica. Les evidències estan disponibles en el portafoli de la titulació

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge i és públic.

Entenem que l'avaluació de l'aprenentatge d'una assignatura és un procés sistemàtic de recollida, anàlisi i interpretació d'informació que inclou un conjunt d'activitats organitzades que s'utilitzen per valorar el procés formatiu i els seus resultats d'acord amb uns criteris de referència prèviament establerts, especialment els criteris expressats en els objectius proposats, per tal de prendre les decisions que siguin necessàries per a la millora de l'aprenentatge. El sistema d'avaluació utilitzat en les diferents assignatures de la titulació és coherent amb els objectius d'aprenentatge i les competències i amb l'enfocament metodològic podent donar-se criteris d'avaluació diferenciats segons la tipologia de les activitats de formació esmentades anteriorment.

A més en les assignatures seleccionades, en el TFG i en les pràctiques externes es comprova que hi ha criteris d'avaluació clars, explicitats, coneguts i publicats i, per tant, permeten una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge. Les evidències estan disponibles al portafoli de la titulació.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per les característiques de la titulació.

L'única cohort que ens permet veure l'abandonament en el temps de durada teòrica de la titulació (la que s'inclou en la memòria de verificació del Grau) és la cohort del 10-11 que presenta un taxa del 17%, per tant, per sota del valor previst.

Quan a la taxa de graduació, l'única cohort que ha pogut acabar en (t+1) és la del

09/10 i té una taxa del 23%. Així, tot i que el nombre d'alumnes que han finalitzat els seus estudis en 4 anys és baix, la taxa d'eficiència està per sobre de la prevista en la memòria de verificació del Grau en Dret (70%) en les dos cohorts analitzades, un 94,89% en la primera (2009-2010) i un 91,55% en la segona (2010-2011). Això s'explica perquè els alumnes graduats són aquells que tenen les millors notes d'accés i, per tant, un millor rendiment al llarg dels estudis. Cal notar que els crèdits matriculats en més d'una ocasió per aquest alumnes es vincula a les assignatures amb unes taxes d'èxit i rendiment més baixos del Grau.

Pel que fa a les taxes de rendiment acadèmic (percentatge de crèdits superats respecte els crèdits matriculats) i d'èxit (percentatge de crèdits superats respecte els crèdits que s'han presentat a les proves d'avaluació) del **primer curs acadèmic** d'implantació del Grau en Dret corresponents a la cohort 2009-2010, mostren unes xifres del 65,2% i del 70,3% respectivament. Aquests xifres experimenten un gradual creixement en les següents cohorts arribant al 68,7% i al 75,8% en el primer curs de la cohort 2013-2014.

Aquestes dades posen de manifest un canvi de tendència considerable respecte a les taxes de rendiment i d'èxit de primer curs al llarg dels tres últims cursos acadèmics immediatament anteriors a la implantació del Grau en Dret que es situaven en un 55,87% de mitjana de taxa de rendiment i un 66,32% de taxa d'èxit. Conseqüentment amb l'exposat podem formular una primera conclusió i es que la implantació del Grau ha suposat una millora notable de les taxes de rendiment i d'èxit a primer curs respecte les obtingudes a la Llicenciatura en Dret.

En un estudi realitzat per un grup de professors i professores de l'FDE que portava per títol "Disseny i implementació d'una eina per a mesurar la incidència de les metodologies d'aprenentatge i els hàbits d'estudi en el rendiment acadèmic dels estudiants de primer curs dels graus de Dret i Administració d'empreses de l'FDE-UdL" (Projecte 2009 MQD 00206) es va concloure que en la millora de les taxes de rendiment i d'èxit a primer curs del Grau en Dret havia incidit especialment el augment en el percentatge dels estudiants que treballen de forma continuada les assignatures tal com requereixen les exigències del nou EEES i els nous sistemes d'avaluació continuada. Hi ha una evolució molt positiva quant a les hores destinades a l'estudi i al treball regular de les assignatures. Aquesta millora dels hàbits dels estudiants de Dret explica també una millora quant a la percepció de la relació que hi ha entre l'esforç i l'èxit assolit, la qual també es veu incrementada.

La segona conclusió es que les taxes de rendiment i èxit de primer curs del Grau en Dret milloren a mesura que augmenta el nombre d'alumnes amb una nota d'accés més alta. Aquesta evidència confirma les conclusions de nombrosos estudis que mantenen que el rendiment previ és el predictor que té més pes a l'hora de buscar factors explicatius de l'èxit i que com més recent sigui la mesura d'aquesta variable, més gran serà la seva influència (González Tirados, 1993; Sánchez Gómez, 1996, De Miguel i Arias 1999).

En efecte, com ja s'ha dit anteriorment el 46,78% de l'estudiantat de la primera cohort del Grau en Dret (2009-2010) va accedir amb una nota inferior a 6; aquesta cohort tot i obtenir uns millors taxes de rendiment i èxit que les que presentaven els alumnes de primer curs de la Llicenciatura en Dret en els tres cursos acadèmics immediatament anteriors al Grau en Dret, obté al llarg de tots els cursos fins arribar

al 2013-2014, unes taxes de rendiment i d'èxit inferiors a les obtingudes per les següents cohorts. Aquestes dades explicarien el baix percentatge d'alumnes d'aquesta cohort que van finalitzar la carrera en el temps previst i la taxa d'abandonament de la cohort

Pel que fa al detall de les taxes de rendiment i d'èxit de primer curs, hi ha una sèrie d'assignatures que se situen per sota de les taxes de rendiment i d'èxit mitjanes en totes les cohorts. En el primer curs de la cohort 2009/2010 les assignatures "Comparative Introduction to Legal Systems", Dret Constitucional I, Dret Constitucional II i Història del Dret presentaven taxa de rendiment inferior al 65,2% (mitjana del curs) i una taxa d'èxit inferior al 70,3%. En les següents cohorts l'assignatura "Comparative" ha millorat considerablement les seves taxes situant-se àdhuc per sobre de les mitjanes del curs 2013-2014 situades en un 68,7% de taxa de rendiment i un 75,8% de taxa d'èxit. També ha millorat les taxes l'assignatura Història del Dret i Constitucional II però hoores d'ara continuen per sota de les mitjanes de primer curs. L'assignatura Dret Constitucional I presenta unes taxes de rendiment i d'èxit vint punts per sota de les taxes mitjanes mantenint-se pràcticament invariables en totes les cohorts analitzades.

El segon curs del Grau en Dret en totes les cohorts analitzades presenta com a principal característica una dràstica reducció de les taxes de rendiment i èxit mitjanes respecte a les de primer i tercer curs. Concretament, durant el curs 2013-2014 aquestes taxes se situen en el 65,2% i 69,9% respectivament. Cal destacar que hi ha tres assignatures que tenen taxes de rendiment i d'èxit per sota de la mitjana amb unes diferències que poden arribar fins als 30 punts; aquest es el cas de les assignatures Dret Administratiu I, Dret Penal (Part General) i Drets Reals.

El tercer curs del Grau en Dret en totes les cohorts analitzades suposa la millora substancial de les taxes de rendiment i d'èxit mitjanes respecte a segon curs, arribant al 2013-2014 al 73,4% i 81,0% respectivament. Només hi ha una assignatura Dret de Successions que presenta en totes les cohorts unes taxes inferiors en 20 punts respecte a les mitjanes.

Per tal de millorar les taxes de les assignatures esmentades, la coordinació del Grau en Dret va presentar tota una sèrie d'accions de millora recollides en els informes de titulació corresponents al cursos 2011-2012 i 2012-2013 com ara:

- Creació de grups mitjans de tarda per a aquells/es estudiants de segona o ulterior als efectes de facilitar a l'estudiantat l'assistència a les classes de les assignatures de cursos diferents d'horaris no compatibles amb la resta d'assignatures matriculades i ofertades en horari de matí
- Elaborar i publicar a l'inici de curs un calendari d'avaluació en col·laboració amb els representants de l'estudiantat per tal de situar estratègicament aquelles assignatures amb un nombre més elevat de fracàs
- Creació d'una comissió de qualitat pel debat i la proposta d'accions de millora vinculants
- Ampliació del període de proves d'avaluació al final de cada semestre - quatre setmanes -, atesa l'existència de proves opcionals d'avaluació -recuperacions - en

gran part de les assignatures de la titulació.

Tot i que aquestes accions van comportat una millora en els resultats, aquestes assignatures continuen presentat taxes de rendiment i d'èxit per sota de les mitjanes en totes les cohorts analitzades malgrat la millora d'alguns indicadors com ara la nota d'accés i, per descomptat, la millora de la pròpia taxa mitjana. En particular, les dades corresponents al curs 2013-2014 respecte a l'ampliació del període de proves d'avaluació al mes de setembre evidencien que aquesta mesura no ha permès obtenir els resultats previstos: Drets reals, 19,8% taxa de rendiment i 41,8% taxa d'èxit; Dret de successions, 32,7% de rendiment i 53,6% d'èxit; Dret Constitucional I, 44% i 47% respectivament; i Dret Administratiu I, 28,2% de rendiment i 32% d'èxit.

L'única d'aquestes assignatures que ha experimentat un increment de la taxa de rendiment i d'èxit durant el curs 2013-2014 respecte del 2012-2013 és Dret Penal Part General. La seva millora, amb un increment de 10 punts respecte l'any anterior, no s'ha d'atribuir a la prova opcional de setembre, sinó a la variació dels criteris d'avaluació en la implementació de l'avaluació continuada.

L'anàlisi d'aquests resultats ens porta a considerar inadequada la mesura implementada: l'existència de proves al setembre ha fet baixar el rendiment de l'estudiantat en el curs ordinari confiant en aquesta prova opcional. La manca d'hàbit d'estudi durant els mesos d'estiu ha fet la resta amb unes xifres de no presentats força significatives. En tant en quant l'aplicació de la mesura estava condicionada a la millora dels resultats i aquesta millora no s'ha produït, es considera recomanable la supressió de la mateixa per al curs 2014-15 apostant per una reelaboració dels criteris i els mètodes d'ensenyament/aprenentatge i avaluació de les assignatures afectades.

Finalment, les dades de quart curs del Grau en Dret en totes les cohorts presenten les millors taxes de rendiment i d'èxit de la titulació. Així, el quart curs durant el curs acadèmic 2013-2014 obté taxes que se situen en un 91,53% i un 96,78%. Això es degut entre d'altres factors a la presència del bloc d'assignatures optatives que l'estudiantat tria voluntàriament segons les seves preferències personals, el TFG i, sobre tot, les pràctiques externes obligatòries.

Malgrat la manca de tradició en les Ciències Socials i Jurídiques en la realització de TFG, considerem que aquesta assignatura constitueix un instrument essencial de formació que tanca el procés d'aprenentatge de la titulació. Es per això que l'FDE va realitzar un esforç per adoptar diverses accions de millora descrites en els corresponents informes de titulació. Al nostre parer aquestes accions constitueixen un factor clau per explicar les excel·lents taxes de rendiment i d'èxit d'aquesta assignatura en les cohorts de 2009-2010 i 2010-2011.

Així en l'informe de titulació del curs 2012-2013 donàvem compte de les següents accions:

- Limitació del període de matrícula al mes de setembre. Es preveia un doble període de matrícula - setembre/febrer - per tal de permetre elaborar el treball a aquells estudiants que assolissin els requisits mínims de crèdits el primer quadrimestre. Tanmateix, l'experiència va demostrar que el període

febrer-juny, no resulta suficient per elaborar un TFG amb la càrrega de recerca, reflexió i redacció que comporta. Per això, l'equip de Govern de l'FDE va acordar, amb el vistiplau de la Junta de Facultat i dels representants del Consell de l'Estudiantat, limitar el període de matrícula únicament al mes de setembre. Els estudiants que, en aquell moment, no compleixin els requisits de matrícula hauran d'esperar al proper curs per tal d'elaborar-lo.

- Introducció d'un curs de formació a la recerca Aquest curs tenia la finalitat de millorar la formació prèvia en recerca per a l'estudiantat que havia d'elaborar el treball. El curs tenia una durada de quatre setmanes i s'impartia com a formació addicional al Grau de forma gratuïta i obligatòria per als estudiants matriculats en el TFG
- Elaboració d'un protocol de seguiment i avaluació del TFG que es pot consultar al següent enllaç:

<http://www.graudret.udl.cat/export/sites/Dret/.content/documents/tfg/planificacio.pdf>

Aquest protocol permet l'homogeneïtzació dels terminis de lliurament parcial i final, la forma, l'extensió i la presentació oral dels TFG. La diversitat de professorat i la individualitat del treball així ho aconsellaven. Aquest protocol va ser objecte d'exposició com a comunicació en el I Congrés Nacional d'Innovació Docent celebrat a València el mes de setembre de 2014. Aquestes accions de millora han continuat durant el curs 2013-2014 mantenint amb lleugeres modificacions. Aquest esforç pot explicar els ratis del Treball de Final de Grau que ha obtingut una taxa de rendiment del 85,91% i del 100% d'èxit durant el curs 2013-2014

Com a dada destacable en relació a les taxes cal remarcar també l'elevada taxa de rendiment i èxit de les pràctiques externes que és del 100% durant el curs 2013-2014 Cal recordar que les Pràctiques Externes constitueixen un signe d'identitat del Grau en Dret de Lleida al constituir matèria obligatòria per a tot l'estudiantat. Els bons rendiments i la satisfacció expressada per l'estudiantat en les enquestes realitzades certifiquen l'interès de la Facultat en mantenir la seva oferta.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per les característiques de la titulació.

Les dades de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) corresponents a la darrera enquesta a titulats universitaris graduats l'any 2010, no són encara de graduats en Dret, són de llicenciats en Dret.

Els estudiants que van finalitzar aquests estudis, van tenir una bona ocupabilitat, amb una bona adequació laboral i un temps reduït a l'hora de trobar feina. L'informe destaca que un 63,7 % dels estudiants estan ocupats, un 22,7% estan inactius i un 13,6% estan a l'atur. La xifra d'atur ha augmentat, considerablement, respecte a altres promocions. Dels titulats que tenen feina, un 84% treballa a Lleida i un 10% a Tarragona, i a més un 82% treballa a temps complert.

Hi ha un 70% dels que troben feina, que ho fan abans d'acabar i un 25% en menys d'un any. La satisfacció amb la feina es bona amb una mitjana de 5,14 (valoració d'1 a 7).

L'estudi també confirma que es mantenen les principals vies d'inserció professional. La primera són els contactes personals, que van facilitar la incorporació al mercat laboral a un 32 % dels titulats. La segueixen les vies relacionades amb els sector públic, com ara les oposicions, amb un 16% o internet amb un 16%. Mentre hi ha un 5% que troben feina amb l'ajuda de les borses de treball institucionals o col·legis professionals i un altre 5% amb les pràctiques d'estudis.

Respecte a la seva satisfacció amb la qualitat de la inserció, un 80% es dediquen a funcions tècniques i un 10% a altres funcions qualificades.

En relació a la taxa d'adequació, té un percentatge lleugerament inferior a la taxa d'altres titulacions del mateix àmbit.

La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica és de 5,3, superior a la mitjana d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari que té un valor mig de 4,5, però la mitjana de valoració de la utilitat de la formació pràctica, es inferior, però atès que aquestes dades es refereixen a una titulació extingida en la qual el component pràctic dels plans d'estudis era molt baixa, esperem que aquesta valoració de la formació pràctica augmenti amb els nous graduats.

Per últim, els enquestats també manifestaven la seva satisfacció amb l'aprenentatge rebut a la UdL: un 82% hauria repetit la mateixa carrera i també un 82% no hauria canviat d'universitat. Aquests valors de satisfacció són superiors a la mitjana en altres ensenyaments de ciències socials de la Universitat de Lleida, i als resultats d'altres promocions de Dret.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.

Pel que fa als aspectes metodològics del Màster, s'ha de posar de manifest que les activitats formatives previstes pivoten sobre dos estratègies fonamentals: El mètode del cas i el mètode expositiu. Entenem que aquestes activitats permeten que l'estudiantat assoleixi les competències previstes en la Memòria Verifica.

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge i és públic.

Cadascuna les estratègies metodològiques descrites en l'apartat anterior es vincula a mètodes d'avaluació diferents, en coherència amb la proposta d'avaluació sorgida de l'esmentada reunió del Grup de Treball Ministeris de Justícia i Educació-Universitats- CGAE-CGPTE de 19 d'octubre de 2011. En aquesta reunió es va acordar que la prova de capacitació professional per a l'exercici de l'advocacia que, com s'ha assenyalat anteriorment tindrà caràcter nacional,

constarà de dues parts:

Una primera prova tipus test de 50 preguntes, de les quals 25 versaran sobre deontologia professional, organització col·legial i professional, torn d'ofici i justícia gratuïta; mentre que la resta se centrarà en les estratègies de defensa processal i extra-processal que es puguin plantejar sobre el cas d'un client en els àmbits civil, penal, contenciós administratiu, social i d'empresa.

Una segona prova consistent en un cas pràctic amb quatre opcions, cadascuna d'elles relativa a un ordre jurisdiccional, de les que l'aspirant n'haurà de desenvolupar una.

Amb base en l'anterior, el contingut impartit a les classes magistrals del Màster d'acord amb el mètode expositiu es valorarà mitjançant proves tipus test. El mètode del cas s'avaluarà a través de casos pràctics, informes i dictàmens

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per les característiques de la titulació.

Tractant-se de la primera edició d'un Màster d'aquestes característiques i en què la docència s'imparteix de manera conjunta amb l'Illustre Col·legi de l'Advocacia de Lleida, ens va semblar convenient fundar les previsions sobre indicadors acadèmics en les taxes obtingudes pels alumnes de les Pràctiques d'Iniciació a la Profesió d'Advocat, ofertes per l'Escola de Pràctica Jurídica del susdit Col·legi, durant els tres últims cursos acadèmics. Aquestes taxes reflecteixen, sens dubte, una clara vocació professional així com un notable grau de maduresa personal de l'alumnat. Concretament, en la Memòria Verifica es va estimar una taxa de graduació del 80%, una taxa d'abandonament del 15% i una taxa de rendiment del 90%.

Atès que el Màster té una durada de 90 crèdits i que es desenvolupa al llarg de 3 semestres, l'estudiantat de la primera cohort encara no ha finalitzat els seus estudis per la qual cosa no disposem de dades sobre la taxa de graduació o la d'abandonament. En tot cas, si podem assenyalar que la taxa de rendiment de les assignatures dels dos primers semestres ha estat del 100%, és a dir, 10 punts per sobre de la prevista.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per les característiques de la titulació.

Encara no es disposa de dades, ja que els primers estudiants del màster finalitzaran els estudis durant el curs 14-15.

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.

S'han seleccionat dues assignatures: Drets fonamentals: dimensió interna, europea i internacional dins de la matèria 1 anomenada "Derecho público Español y Europeo", i Persona, Família i Patrimoni, dins de la matèria 2 anomenada

“Derecho Privado General y Especial” les dues del Mòdul Obligatori.

Drets fonamentals: dimensió interna, europea i internacional:

Competències específiques de l'assignatura: (CE 5) “La persona titulada con el Master es capaz de aprehender la dimensión ética y social del derecho, reconociendo y aplicando los principios y valores fundamentales del ordenamiento jurídico propio de un Estado social y democrático de derecho, señaladamente la igualdad y los valores de la paz y la justicia”. (CE 6) “La persona titulada con el Master es capaz de utilizar los métodos y técnicas de investigación jurídica, tanto en su vertiente de la aplicación (interpretación y argumentación), como en la de la reflexión crítica y doctrinal sobre la adecuación (la validez y vigencia) de las normas jurídicas”.

Les principals activitats de formació han estat: classe teòrica, classe pràctica, estudi i treball individual. Al respecte, s'ha de dir que el curs 2013-14, el primer en que es va impartir la titulació, s'ha comprovat l'eficiència de les activitats de formació emprades per aconseguir les competències proposades, ja que les classes magistrals han anat a càrrec de quatre professors de la UdL que destaquen per la seva investigació en àmbits relacionats amb el contingut de la assignatura, i a més a més, es va organitzar una conferència sobre Dret Europeu a càrrec del catedràtic de la Universitat de Maastricht, Jan Smits (Law Faculty, Maastricht University, The Netherlands), sota el títol: “Who Does What? On the Optimal Distribution of Competences among the European Union and the Member States”.

Pel que fa a les classes pràctiques, ha sigut molt eficaç el mètode del cas, proposat a la Memòria verificada del Màster com a principal eina de formació de l'alumnat. S'han realitzat dues activitats al voltant, en primer lloc la resolució d'un cas pràctic elaborat pels professors de la assignatura, un cas complex i transversal en el que és necessari emprar totes les tècniques d'investigació jurídica, (interpretació i argumentació de les fonts del Dret, i al mateix temps reflexió crítica i doctrinal sobre l'adequació i vigència de les normes jurídiques. En segon lloc, els propis estudiants han tingut que redactar un cas pràctic, per a ésser resolt pels altres companys del màster.

Per últim, al campus virtual de l'assignatura els estudiants disposen de materials docents suficients per al seu estudi personal i per aprofundir en els temes de les exposicions teòriques.

Persona, Família i Patrimoni

Competències específiques de l'assignatura (CE 2) “La persona titulada con el Master adquiere un conocimiento avanzado sobre el status quaestiones del derecho Privado general y especial vigente”. (CE 3) “La persona titulada con el Master es capaz de identificar nuevos desafíos jurídicos derivados de problemas complejos con el fin de formular juicios y elaborar propuestas originales que ofrezcan alternativas nuevas y/o diferentes en la búsqueda de soluciones”. (CE 4) “La persona titulada con el Master es capaz de identificar y seleccionar las fuentes de información relevantes y especializadas, tanto jurisprudenciales como doctrinales y legales, que faciliten la sistematización de la información dentro del área de conocimiento estudiada”.

Les activitats de formació han estat: classe teòrica, classe pràctica, estudio i treball individual.

Com ja s'ha mencionat respecte a l'altre assignatura, durant el curs 2013-14 s'ha comprovat l'eficiència de les activitats de formació emprades per aconseguir les competències proposades. Les classes magistrals han anat a càrrec de tres professors de la UdL que destaquen per la seva investigació en el àrea de Dret civil en àmbits relacionats amb el contingut de la assignatura, i a més a més, es va organitzar una conferència a càrrec del magistrat del Tribunal Constitucional, abans President de la Sala Primera del Tribunal Suprem, D. Juan Antonio Xiol Rios sota el títol "Tarea armonizadora del Tribunal Supremo en materia de derecho contractual".

Pel que fa a les classes pràctiques, ha sigut molt eficaç el mètode del cas, proposat a la Memòria verificada del Màster com a principal eina de formació de l'alumnat. S'han realitzat dues activitats al voltant, en primer lloc la resolució de un cas pràctic elaborat pels professors de la assignatura, un cas complex i transversal en el que és necessari emprar totes les tècniques de investigació jurídica, (interpretació i argumentació de les fonts del Dret, i al mateix temps reflexió crítica y doctrinal sobre l'adequació i vigència de les normes jurídiques. En segon lloc, els propis estudiants han tingut que redactar un cas pràctic, per a esser resolt per les altres companys del màster.

Per últim, al campus virtual de l'assignatura els estudiants disposen de materials docents suficients per al seu estudi personal i per aprofundir en els temes de les exposicions teòriques.

Per tant, en les assignatures seleccionades, així com en el TFM es comprova que l'estudiantat assoleix les competències previstes en la Memòria Verifica. Les evidències estan disponibles en el portafoli de la titulació.

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge i és públic.

Totes les assignatures tenen els mateixos mètodes d'avaluació.

Drets fonamentals: dimensió interna, europea i internacional

Persona, Família i Patrimoni

-Mètodes d'avaluació:

Informes sobre els diferents casos plantejats (mètode del cas) Percentatge: 10-20% en funció de l'assignatura ponderació mínima i màxima atribuïda a cada sistema d'avaluació: màxima 20% una mínima 10% Exercici pràctic (mètode del cas) percentatge: 30 % -40% en funció de l'assignatura ponderació mínima i màxima atribuïda a cada sistema d'avaluació: màxima 40% - mínima 30%.

Prova teòrica (classe magistral/mètode del cas) Percentatge: 30% -40% en funció de l'assignatura ponderació mínima i màxima atribuïda a cada sistema d'avaluació: màxima 40% Una mínima 30%.

Tècniques d'observació (registres, llistes de control,) (mètode del cas) Percentatge: 10% -20% en funció de l'assignatura. Ponderació mínima i màxima atribuïda a cada sistema d'avaluació: màxima 20% Una mínima 10%.

Al respecte, cal dir que s'han emprat tres evidències avaluatives en relació als mètodes proposats a la Memòria verificada de la titulació, és a dir, un exercici pràctic de resolució d'un cas pràctic, un exercici de redacció i creació d'un cas pràctic que després va ésser resolt pels companys de l'assignatura, i la participació al debat virtual desenvolupat mitjançant la plataforma del campus virtual sobre un tema d'actualitat relacionat amb la matèria impartida. No es va considerar oportú ni necessari la realització de proves teòriques, tenint en compte que la principal evidència en aquest postgrau és el propi TFM redactat per cada alumne i defensat davant d'un Tribunal. Així doncs, respecte al TFM cal dir que durant el curs 2013-14 dels onze alumnes matriculats a la titulació s'han defensat set treballs, el 100% dels corresponents a alumnes a temps complert matriculats, restant altres tres treballs per al curs acadèmic 2014-15 corresponents als alumnes matriculats a temps parcial. I amb un sol cas d'abandonament de la titulació.

En les assignatures seleccionades i en el TFM es comprova que hi ha criteris d'avaluació clars, explicats, coneguts i publicats i, per tant, permeten una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge. Les evidències estan disponibles al portafoli de la titulació.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per les característiques de la titulació.

Els valors dels indicadors acadèmics ofereixen uns resultats altament satisfactoris en el cas del Màster en el curs 2013-14. La taxa de graduació ha estat d'un 94%, superior a la prevista en la memòria Verifica (76%). Aquesta dada és clarament indicativa d'un professorat i d'un estudiantat molt preparat i, al mateix temps, molt motivat en el desenvolupament d'aquets estudis.

Tampoc s'ha produït cap abandonament (un 6% quan a la Memòria de verificació la previsió d'aquest resultat era de 15%.) llevat d'un cas aïllat que es justifica per motius de salut. Les taxes d'eficiència i de rendiment són del 100% tal i com s'ha de procurar en els estudis de postgrau i de formació de professionals.

Quan a les valoracions fetes pel estudiantat, totes es situen per damunt del 4, essent en concret els professors de la UdL valorats en una mitja del 4,25.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per les característiques de la titulació.

Tot i que no hi ha cap estudi, ni dades, que permetin valorar aquest aspecte, cal assenyalar que el 80% de l'estudiantat matriculat al Màster durant el curs 2013-14 ja treballava abans de cursar-lo.

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

6.1. Les activitats de formació i avaluació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos.

S'han seleccionat dues assignatures del mòdul troncal del màster per tal de comprovar la coherència entre les activitats formatives i els resultats d'aprenentatge pretesos. Aquestes són l'assignatura de victimologia (6 ECTS) i l'assignatura de processos judicials penals (9 ECTS). Han estat aquestes les escollides perquè són representatives, d'una banda, de la vessant jurídica del màster i d'altra de les disciplines que tenen un contingut més relacionat amb l'estudi empíric de la criminalitat i la victimització.

En la memòria de verificació inicial, a banda de les competències generals del màster que es treballen transversalment en totes les assignatures, les competències específiques de la titulació que es pretenen assolir en cadascuna de les dues assignatures esmentades, a banda del coneixement de les característiques, esquemes conceptuals i procediments del sistema de justícia penal, comú a les dues matèries, són:

Victimologia:

- Coneixement de les diferents perspectives d'abordatge del comportament antisocial
- Diferenciació entre la resolució pacífica i adversarial de conflicte
- Coneixement de mecanismes tendents a la desvictimització
- Comprensió de factors incidents en el procés de victimització

Processos judicials penals

- Diferenciació entre la resolució pacífica i adversarial de conflictes
- Comprensió de l'estructura del procés penal
- Adquisició de consciència crítica en l'anàlisi del sistema penal
- Capacitat per assessorar sobre les possibles respostes a un problema jurídic-penal

Tant el contingut de la docència presencial (activitat formativa: sessions presencials i conferències experts) com les activitats online (activitats formatives: estudi materials, lectures dirigides i resolució casos, 3 en el cas de victimologia i 4 en el de processos judicials penals) que han de realitzar els estudiants de les assignatures que integren les dues matèries esmentades estan dissenyades per a

l'assoliment de les competències específiques relacionades. L'escometiment de la realització del treball de recerca del màster està orientat especialment a l'assoliment de competències com el coneixement de l'essència del sistema de justícia penal, i particularment a l'adquisició de competència en l'ús de mètodes de recerca jurídics i criminològic-empírics, segons quin sigui l'objecte de treball, així com a l'adquisició de consciència crítica en l'anàlisi del sistema de justícia penal.

La coherència entre les activitats formatives i les competències que es pretenen assolir es veu confirmada amb els resultats de les enquestes de valoració referides a les diverses assignatures que integren la titulació. Aquestes són en tot cas valors altament positius, superiors o molt propers a 4 punts sobre 5 (victimologia: 3,88; processos judicials penals 4,07).

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic

El sistema d'avaluació del màster està integrat per proves i activitats formatives dissenyades per tal d'avaluar l'assoliment dels resultats d'aprenentatge esmentats. Tal com es feu constar a la memòria de verificació del títol, està integrat, pel que fa a les assignatures incloses al mòdul troncal, al qual pertanyen les dues assignatures seleccionades, per una prova escrita al final de la docència presencial que avalui l'assistència amb aprofitament a la formació presencial i que es correspon amb el 15% de qualificació que es preveu a la memòria de verificació com a prova escrita tipus test, activitat que es qualifica amb apte o no apte (en annex s'aporta l'enunciat de la prova que es va realitzar el curs 2013-2014 així com una mostra de realització d'un estudiant d'aquesta activitat) la resta d'activitats d'avaluació es realitzen a través d'activitats online que l'alumne ha de realitzar setmanalment al llarg del quadrimestre, i que són 3 o 4 activitats per assignatura depenent de la càrrega docent en ECTS de la mateixa. En el cas de victimologia el nombre d'aquestes activitats és 3 i en el cas de processos judicials penals és 4. Aquestes activitats s'han de lliurar a través del campus virtual en el termini establert i és sobre la base de la correcció de les mateixes que es determina la major part de la qualificació de la respectiva assignatura, atès que a través d'aquestes activitats s'articulen les activitats avaluatives de prova escrita tipus assaig (35% qualificació), estudi de casos (30% qualificació) i treball basat en lectures dirigides (20% qualificació) que es va determinar en la memòria de verificació.

Totes aquestes activitats online sobre la base de les quals s'obté preferentment l'avaluació es troben publicades a l'espai corresponent a cadascuna de les assignatures al campus virtual a principi de curs. A l'inici de curs s'indica també en un quadre resum el pla de presentació d'activitats de tots dos semestres. Aquestes activitats estan formulades en una fitxa model que conté en tots els casos expressats els criteris d'avaluació de les activitats. A més, les guies docents de les assignatures, accessibles tant a la pàgina web del màster com mitjançant l'espai corresponent a cada assignatura al campus virtual, detallen el sistema d'avaluació. La qualificació de cadascuna d'aquestes proves es fa accessible a l'alumne immediatament després de la seva correcció mitjançant el campus virtual. En annex s'aporta el document de formulació de les 3 activitats online de l'assignatura "victimologia" i de les 4 activitats online corresponents a l'assignatura "processos judicials penals" per al curs 2013-2014, així com una mostra de realització

d'estudiant de cadascuna d'aquestes activitats.

Pel que fa al treball de recerca del màster, s'ha establert un sistema de qualificació ponderada tutor-tribunal, que s'exposa a l'espai corresponent a cada assignatura. Cadascuna de les activitats avaluable corresponents al treball es llisten en aquest espai, on a més s'indica a l'alumne el calendari en que s'han de realitzar ja des de principi de curs i els criteris que es tindran en compte per a valorar cadascuna de les activitats. En annex s'aporta el document on s'exposen els criteris d'avaluació del treball de recerca, a més del calendari d'activitats avaluable. S'aporten així mateix dues mostres de realització del treball de recerca, una d'elles va merèixer la qualificació d'excel·lent i l'altra la qualificació de suspens.

El sistema d'avaluació de la titulació, a banda de publicitar-se al web del màster i al campus virtual de la UdL, s'exposa pormenoritzadament als estudiants a la sessió de presentació del màster.

En el portafoli de la titulació es llisten els treballs de recerca de màster que es van tutoritzar el curs acadèmic 2013-14

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Pel que fa a la valoració que mereixen els diferents indicadors acadèmics, pot avançar-se que en general és positiva.

Començant per la taxa de graduació corresponent a la titulació, la mateixa se situa el curs 2013-14 en un 83%, superior a la prevista a la memòria de verificació del màster i també més elevada que la que havia correspost a la titulació en el període en què el nombre d'estudiants era superior (que era del 78% al curs 2010-11 i del 80% al curs 2011-12). A aquesta taxa elevada de graduació s'afegeix el fet que l'11% de l'alumnat restant es gradua en el temps inicialment previst per acabar la titulació més un any, segurament degut al fet que hi ha estudiants que difereixen la presentació del treball de recerca al segon any, tot i haver-ne iniciat la seva elaboració el primer any de màster. Això situa la taxa d'abandonament de la titulació a partir del segon any només en un 5%, aspecte que mereix una valoració positiva, atenent que la major part d'estudiants del màster han estat professionals que compaginen la realització d'aquesta activitat acadèmica amb la seva activitat professional.

En relació a la taxa de rendiment, la global de la titulació és del 98,3%, també superior a la prevista a la memòria de verificació del màster i a la global de la Facultat, fins i tot a la de la pròpia titulació l'any 2012-13 (que fou del 94,4%). La mateixa és del 100% en la major part d'assignatures, llevat al treball de recerca, que és del 95,2%, probablement provocat pel fet que alguns estudiants superen finalment aquesta assignatura en segona matrícula.

De la mateixa manera, la taxa d'eficiència és força alta i supera totes les previsions fetes en la memòria d'implantació del títol, situant-se en el 95,2%, també en aquest cas se supera el mateix indicador de la titulació per al curs 2012-13, en què fou igualment alta, però del 94,4%. En el cas dels estudiants a temps complet, l'esmentada taxa ascendeix al 95,6%, essent una mica més baixa però igualment

molt elevada en el cas dels estudiants a temps parcial, en què és del 92,3%.

L'evolució a llarg termini de la taxa de rendiment de la titulació ha estat progressivament ascendent, mentre que la taxa d'eficiència, que va sofrir una caiguda el curs 2011-12 (un dels dos amb més matriculats al màster) ha tornat a recuperar-se els cursos 2012-13 i 2013-14. Aquesta evolució demostra que la reducció d'estudiants pot haver tingut un efecte positiu en la recuperació de les taxes acadèmiques.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

El indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació. Cal tenir en compte, però, que aquesta titulació, pel seu elevat grau d'especialització, l'han matriculat preferentment persones ja actives en l'exercici d'alguna professió relacionada amb el sistema de justícia penal. Es per això que resulta complex esbrinar si l'elevada inserció laboral de l'estudiantat és deguda al seguiment de la titulació o a la mateixa trajectòria de vida professional preexistent de l'estudiantat matriculat. Cas que aquesta elevada taxa d'inserció sigui conseqüència de l'ocupació professional prèvia dels estudiants, no es compta amb dades que permetin saber si la realització de la titulació ha estat instrumental per a la promoció professional.

4. Valoració i proposta del Pla de Millora

4.1. Seguiment del Pla de Millora del període anterior

PROPOSTA DE MILLORA A L'INFORME DE SEGUIMENT DE LA TITULACIÓ	ACCIONS	Prioritat (A/M/B)	RESPONSABLE AL CENTRE / TITULACIÓ	CALENDARI IMPLANTACIÓ DE L'ACCIÓ	SEGUIMENT DE L'ACCIÓ AL JULIOL 2014	RESULTAT ACCIÓ AL DESEMBRE 2014
Grau en Dret						
No es proposa cap modificació de la memòria verificada a l'espera de la valoració que es realitzarà aquest any un cop finalitzada la implementació del Grau. No s'ha detectat, en aquest sentit, cap aspecte de la memòria que requereix una modificació urgent en el període d'implementació, excepte la reducció del prerequisit de matrícula del TFG a 150 crèdits superats que ja es va proposar i implementar el curs 2011-12.						
<p>Implementació de la titulació: Treball de Fi de Grau</p> <p>L'equip de Govern de la FDE entén que el TFG constitueix un instrument essencial de formació que tanca el procés d'aprenentatge de la titulació. En aquest sentit, i donada la manca de tradició en les Ciències Socials en l'elaboració d'aquest treball i amb l'experiència adquirida el curs 2011-13, la FDE ha realitzat un esforç de valoració dissenyant una estratègia d'elaboració que persegueixi l'excel·lència.</p> <p>Dins d'aquest apartat cal destacar diferents accions:</p>	<p>1. <u>Limitació del període de matrícula al mes de setembre.</u> El curs 2011-12 es preveia un doble període de matrícula - setembre/febrer - per tal de permetre elaborar el treball a aquells estudiants que assolissin els requisits mínims de crèdits el primer quadrimestre. Tanmateix, l'experiència ha demostrat que el període febrer-juny, no resulta suficient per elaborar un TFG amb la càrrega de recerca, reflexió i redacció que comporta. Per això, l'equip de Govern de l'FDE ha acordat, amb el vist-i-plau de la Junta de Facultat i dels representants del Consell de l'Estudiantat, limitar el període de matrícula únicament al mes de setembre. Els estudiants que, en aquell moment, no compleixin els requisits de matrícula hauran d'esperar al proper curs per tal d'elaborar-lo;</p> <p>2. <u>Introducció d'un curs de formació a la recerca.</u> S'introdueix un curs de formació a la recerca amb la finalitat de millorar la formació prèvia en recerca per a l'estudiantat que ha d'elaborar el treball. Aquest curs de quatre setmanes s'imparteix com a formació addicional al Grau, i és gratuït i obligatori per als estudiants que vulguin elaborar el treball.</p>	A	Cap d'estudis/Coordinadora del Grau/Professorat del Grau.	<p>SETEMBRE 2013</p> <p>NOVEMBRE 2013</p>	<p>El període de matrícula s'ha limitat al mes de setembre tal i com s'havia previst. No s'ha obert un segon període al febrer, millorant així els resultats del treball.</p> <p>S'ha realitzat el curs de formació en recerca adreçat a l'estudiantat matriculat del TFG. El curs ha estat obligatori i gratuït.</p>	<p>El període de matrícula s'ha limitat al mes de setembre tal i com s'havia previst. No s'ha obert un segon període al febrer.</p> <p>El curs de formació s'ha realitzat durant el mes de novembre.</p>

PROPOSTA DE MILLORA A L'INFORME DE SEGUIMENT DE LA TITULACIÓ	ACCIONS	Prioritat (A/M/B)	RESPONSABLE AL CENTRE / TITULACIÓ	CALENDARI IMPLANTACIÓ DE L'ACCIÓ	SEGUIMENT DE L'ACCIÓ AL JULIOL 2014	RESULTAT ACCIÓ AL DESEMBRE 2014	
	3. <u>Elaboració d'un protocol de seguiment i avaluació del TFG</u> per tal de pautar la seva realització, homogeïtzant els terminis de lliurament parcial i final, la forma, l'extensió i la presentació oral. La diversitat de professorat i la individualitat del treball així ho aconsellen. Aquest protocol s'ha exposat com a comunicació en el recent Congrés Nacional d'Innovació Docent celebrat a València el mes de setembre de 2013.	A			SETEMBRE 2013	Des del mes de setembre es pot trobar penjat a l'espai sakai del TFG el protocol de seguiment i avaluació del TFG amb tota la documentació relacionada.	Des del mes de setembre es pot trobar penjat a l'espai sakai del TFG el protocol de seguiment i avaluació del TFG amb tota la documentació relacionada.
Millora en la taxa de rendiment del Grau: Introducció de proves d'avaluació al mes de setembre - recuperacions - Per tal d'incrementar les taxes de rendiment de determinades assignatures que es situen per davall del 60%, l'equip de Govern de la FDE, atenent una reiterada petició de l'estudiantat i amb el vist-i-plau de l'equip rectoral ha previst la realització de proves de recuperació la primera setmana de setembre. Tanmateix, aquesta acció no tindrà un caràcter permanent si els índex de participació de l'estudiantat suspès i els resultats obtinguts no confirmen la finalitat de millora de l'acció.	Elaborar el calendari de proves d'avaluació de recuperació d'assignatures no superades el curs 2013-14 la primera setmana de setembre de 2014.	A	Coordinadora del grau/Cap d'estudis/Professorat del Grau.		SETEMBRE 2013	Des del setembre de 2013 es pot trobar penjat a la web del Grau el calendari d'avaluació què inclou, la primera setmana de setembre, les proves de recuperació d'aquelles assignatures amb una taxa de rendiment inferior al 60%.	Des del setembre de 2013 es pot trobar penjat a la web del Grau el calendari d'avaluació què inclou, la primera setmana de setembre, les proves de recuperació d'aquelles assignatures amb una taxa de rendiment inferior al 60%.
	Disposar de la totalitat de la informació de les Guies Docents.	A				Al setembre de 2013 es poden trobar a la web del Grau en Dret la totalitat de les Guies Docents corresponents a les assignatures del Grau.	La coordinadora ha comprovat que tota la informació docent es troba al web del grau abans del període de matrícula.
Web del Grau: Actualització i millora de la web del Grau La FDE aposta decididament per un nou disseny en la web del Grau què l'apropi als usuaris i què constitueixi una eina viva i activa informant de totes aquelles activitats què es realitzen en el si de la Facultat,	Incloure la totalitat de la informació relativa a Pràctiques externes i al Treball de Final de Grau en el web del grau de Dret.	A	Coordinadora del Grau/Cap d'estudis Dret.		SETEMBRE 2013	Al setembre de 2013 es pot trobar a la web del Grau en Dret la totalitat de la de la informació relativa a Pràctiques externes i al Treball de Final de Grau.	Des de l'inici del curs es pot trobar a la web del Grau en Dret la totalitat de la de la informació relativa a Pràctiques externes i al Treball de Final de Grau. Aquesta informació també es troba a l'espai de comunicació del campus virtual del grau.
	Elaborar un calendari d'activitats d'avaluació als efectes de la planificació de l'estudiantat de la reserva d'espais.	A				Al setembre de 2013 es pot trobar penjat a la web del Grau el calendari dels períodes d'avaluació realitzat per la coordinadora del Grau d'acord amb els representants de l'estudiantat.	Si durant el curs es produeix qualsevol canvi en el calendari d'avaluació aquest es comunica i s'actualitza a la web del grau.

PROPOSTA DE MILLORA A L'INFORME DE SEGUIMENT DE LA TITULACIÓ	ACCIONS	Prioritat (A/M/B)	RESPONSABLE AL CENTRE / TITULACIÓ	CALENDARI IMPLANTACIÓ DE L'ACCIÓ	SEGUIMENT DE L'ACCIÓ AL JULIOL 2014	RESULTAT ACCIÓ AL DESEMBRE 2014
Introduir un Grup Mitjà de tarda per a aquelles assignatures amb un baix rendiment als efectes de facilitar a l'estudiantat l'assistència a les classes de les assignatures de cursos diferents d'horaris no compatibles al matí	Flexibilitzar la distribució de l'estudiantat en Grup Mitjà.	A	Coordinadora del Grau/Cap d'estudis Dret.	SETEMBRE 2013	Tal com consta en els Horaris del Grau què es troben penjats a la web des del mes de setembre, s'ha introduït un Grup Mitjà de tarda per a aquelles als efectes de facilitar a l'estudiantat l'assistència a les classes de les assignatures de cursos diferents d'horaris no compatibles – el Grau en Dret s'imparteix en horari de matí -	A l'inici de curs s'estableix un termini i el procediment a seguir per atendre els canvis de torn de grups que sol·liciten els estudiants.
Increment de la participació de l'estudiantat en les enquestes de satisfacció del Grau	Coordinar la gestió de les enquestes	B	Deganat, Cap d'Estudis i Coordinador del grau	DESEMBRE 2013	En procés de negociació.	Des del Deganat s'ha enviat un missatge al professorat explicant la importància de les enquestes per tal que trametin la informació a l'estudiantat i fomentar així una major participació.
	Coordinació de la realització de les enquestes des de la pròpia direcció del Grau; realització de les enquestes per estudiants becats del propi Grau; canvi en els dates de realització de l'enquesta; conscienciació de la transcendència de les mateixes ...	B			En procés de negociació. El que sí s'ha fet és demanar al professorat que busquin la implicació de l'estudiantat en la realització de les enquestes.	
Millorar la taxa de rendiment del Grau	Actuació de la Comissió de Qualitat encarregada del seguiment del Grau amb competència per a l'elaboració de plans anuals de millora i per a l'adopció d'acords vinculants.	A	Deganat.	SETEMBRE 2013	La Comissió de Qualitat és la què pren o ratifica els acords en el marc del Pla anual de millora.	La Comissió de Qualitat és la què pren o ratifica els acords en el marc del Pla anual de millora.
	Ampliació del període de proves d'avaluació al final de cada semestre – quatre setmanes -, atesa l'existència de proves opcionals d'avaluació en gran part de les assignatures.	A	Coordinadora del Grau/professorat.	SETEMBRE 2013	Tal com consta en la web del Grau en Dret – calendaris i horaris – el període de proves d'avaluació s'ha ampliat a quatre setmanes als efectes d'afavorir la realització de proves opcionals d'avaluació – recuperacions – de les assignatures què ho requereixin.	Hi ha 23 assignatures del grau que tenen programat fer una prova opcional d'avaluació (recuperació).
Implementació del Grau: Pràctiques externes i TFG	Realització d'una sessió informativa als estudiants del Grau matriculats en les Pràctiques Externes i en el TFG en relació al funcionament i avaluació de les Pràctiques externes i a la metodologia i el procediment per a la realització del Treball.	A	Coordinadora del Grau/Cap d'estudis del Grau/Coordinador de les Pràctiques.	SETEMBRE 2013	El mes de maig de 2013 es va realitzar una sessió informativa sobre les Pràctiques Externes i el TFG. Aquestes sessions es varen repetir el mes de setembre, un cop iniciat el curs per a aquells estudiants del Grau matriculats en les Pràctiques Externes i en el TFG en relació al funcionament, l'avaluació, la metodologia i el procediment per a la seva realització.	Aquestes sessions es varen repetir el mes de setembre, un cop iniciat el curs per a aquells estudiants del Grau matriculats en les Pràctiques Externes i en el TFG en relació al funcionament, l'avaluació, la metodologia i el procediment per a la seva realització.

PROPOSTA DE MILLORA A L'INFORME DE SEGUIMENT DE LA TITULACIÓ	ACCIONS	Prioritat (A/M/B)	RESPONSABLE AL CENTRE / TITULACIÓ	CALENDARI IMPLANTACIÓ DE L'ACCIÓ	SEGUIMENT DE L'ACCIÓ AL JULIOL 2014	RESULTAT ACCIÓ AL DESEMBRE 2014
Automatrícula en línia	Mantenir la matriculació en línia.	A	Secretaria acadèmica.	SETEMBRE 2013	La matrícula es pot fer en línia.	La matrícula es pot fer en línia.
Màster en Sistema de Justícia Penal						
Realització d'accions de promoció del màster	Realització d'un seminari acadèmic internacional aliè a la docència ordinària del màster sobre un aspecte d'actualitat relacionat amb la temàtica del màster al llarg del primer quadrimestre.		Coordinadora de la titulació	Desembre 2013	Realització jornada internacional: la protecció jurídic-penal de la llibertat i indemnitat sexual dels menors.	Realització jornada internacional: la protecció jurídic-penal de la llibertat i indemnitat sexual dels menors. 13 de desembre 2013
	Organització d'una conferència d'especialista invitat fora de la docència ordinària del màster al llarg del segon quadrimestre.		Coordinadora de la titulació	Segon quadrimestre curs 2013-14	Conferència "Crimevictim'sRights" a càrrec de Rianne Letschert, Intervict. Tilburg University (Holanda).	Conferència "Crimevictim'sRights" a càrrec de Rianne Letschert, Intervict. Tilburg University (Holanda). 19 maig 2014
	Facilitació d'informació sobre recursos materials i virtuals oferts per la universitat coordinadora al web del màster, emprant el sistema de vídeo-tutorials. Gener 2014.		Coordinadora de la titulació	Segon quadrimestre curs 2013-14	Publicació vídeo-tutorials sobre instal·lacions Universitat de Lleida al web del màster.	Publicació vídeo-tutorials sobre instal·lacions Universitat de Lleida al web del màster.
	Coordinació amb l'oficina de qualitat per a que les dades referides al professorat del màster extern a la UdL, referides a la posició acadèmica que ocupen, apareguin convenientment reflectides a les dades del màster. Gener 2014.		Coordinadora de la titulació i Oficina de qualitat UdL	Primer quadrimestre curs 2013-14	Reunió coordinadora del màster amb responsable oficina qualitat per resoldre les dificultats derivades de la condició.	Les inexactituds en reflex de dades acadèmiques referides a professorat extern a la UdL, però depenent de les altres universitats que oferten la titulació ha estat resolt
Realització d'accions per a perfeccionar la metodologia docent del màster	Disseny d'una possible estratègia docent per a la virtualització del mòdul optatiu del màster, la implementació de la qual es valorarà a mig termini. El disseny d'aquesta estratègia està previst que sigui realitzat el primer semestre de 2014.		Coordinadora de la titulació	Segon quadrimestre curs 2013-14	Disseny estratègia docent amb els coordinadors interns del màster a les altres universitats.	El disseny ha estat completat i es preveu la seva implementació amb un nombre reduït d'alumnes el curs acadèmic 2014-2015
	Millora de la tutorització a distància del treball final de màster, tot fixant des de la coordinació un calendari aproximat per a ser utilitzat en l'àmbit intern tutor-tutoritzat i determinant els criteris d'avaluació per part del tutor i del tribunal que finalment qualifiqui el treball així com determinant els percentatges de ponderació de la qualificació. Primer semestre de 2014.		Coordinadora de la titulació	Segon quadrimestre curs 2013-14	Establiment criteris d'avaluació i percentatges de ponderació en la qualificació del TFM, així com determinació del calendari a emprar tutor-tutoritzat.	Els criteris d'avaluació i els percentatges de ponderació en la qualificació de TFM elaborats han estat aplicats als estudiants del màster el curs acadèmic 2013-14 amb resultats satisfactoris, que han suposat una clara reducció de les sol·licituds de revisió de qualificacions

4.2 Proposta del Pla de Millora 2015

Àrees de millora / Identificació de causes	Objectius a assolir	Accions de millora	Prioritat	Responsable	Termini	Modificació de la Memòria del títol Sí/No
Accions transversals al centre Facultat de Dret i Economia.						
Pràctiques acadèmiques externes extra curriculars	Millorar l'ocupabilitat de l'estudiantat de l'FDE incrementant el nombre de pràctiques externes extra curriculars i afavorir la internacionalització de l'oferta.	Nomenament d'una professor/a encarregat de la tutoria acadèmica de les pràctiques acadèmiques externes extra curriculars del centre. Captació de noves empreses i institucions per acollir al nostre estudiantat en pràctiques Promoció i difusió d'aquesta modalitat de pràctiques entre el nostre estudiantat	ALTA	Vicedegana responsable de les pràctiques acadèmiques externes de l'FDE	Curs 2014-2015	No
Planificació i organització dels ensenyaments	Homogeneïtzar la planificació i organització de les titulacions de l'FDE per millorar l'eficiència de la seva gestió i facilitar el desenvolupament de les dobles titulacions.	Elaborar un únic calendari acadèmic aplicable a totes les titulacions de l'FDE Coordinar els horaris i els períodes d'avaluació de tots els ensenyaments de l'FDE Implementar una temporalització única pel TFG dels Graus.	ALTA	Vicedeganes en funció de caps d'estudis i coordinadors/es de titulació	Curs 2014-2015	No
Transversalitat dels ensenyaments	Afavorir la transversalitat de l'aprenentatge de l'estudiantat permeten que puguin cursar assignatures optatives d'altres ensenyaments del centre Descongestionar la demanda d'optatives del Grau en ADE	Introduir modificacions no substancials en les memòries Verifica dels Grau en ADE i Turisme.	ALTA	Vicedeganes en funció de caps d'estudis	Curs 2014-2015	Si
Internacionalització	Fomentar la internacionalització dels estudis de l'FDE	Augmentar l'oferta d'assignatures impartides en anglès Incorporació d'assignatures optatives de mobilitat.	ALTA	Vicedeganes responsables de mobilitat	Curs 2014-2015	Si

Àrees de millora / Identificació de causes	Objectius a assolir	Accions de millora	Prioritat	Responsable	Termini	Modificació de la Memòria del títol Sí/No
Impuls del prestigi acadèmic i social dels estudis oficials de l'FDE	Visibilitzar l'FDE a nivell català, estatal i internacional Contribuir a promoure la introducció de la perspectiva de gènere a la recerca i a la docència Contribuir a l'impuls de l'expansió selectiva i estratègica de l'oferta acadèmica per la via de foment de formules organitzatives com els Minors.	Proposar un Minor en Gènere i Dret i dissenyar la seva pàgina web així com el seus recursos d'aprenentatge.	ALTA	Deganat i Centre Dolors Piera	Curs 2014-2015	Si
Impuls del prestigi acadèmic i social dels estudis oficials de l'FDE	Millorar la transició del món universitari al món laboral, intensificant la implicació dels principals ocupadors potencials dels futurs graduats en ADE de la UdL, Contribuir al compliment d'un dels compromisos del Pla Estratègic de la UdL 2013-2016, en el sentit de millorar l'ocupabilitat de l'estudiantat i l'estratègia consistent a "potenciar la formació en alternança per a fomentar l'ocupabilitat i l'emprenedoria.	Formular una nova proposta formativa del Grau en ADE-DUAL per a la millora de l'ocupabilitat de l'estudiantat	ALTA	Vicedegana responsable de pràctiques acadèmiques externes de l'FDE	Curs 2014-2015	No
GRAU EN DRET						
Àrees de millora / Identificació de causes	Objectius a assolir	Accions de millora	Prioritat	Responsable	Termini	Modificació de la Memòria del títol Sí/No

Pràctiques acadèmiques externes curriculars	Afavorir la reflexió de l'estudiantat sobre realització de les pràctiques.	Dissenyar un model de memòria final de les pràctiques externes curriculars del Grau en Dret que s'adeqüi a les especificitats pròpies d'aquest model de pràcticum jurídic.	ALTA	Coordinador Grau	Curs 2014-2015	No
Taxes de rendiment i d'èxit	Millorar les taxes de rendiment i d'èxit d'aquelles assignatures que mostren uns valors inferiors a la mitjana	Incorporació nous criteris d'avaluació en aquelles assignatures que tenen taxes de rendiment i èxit inferiors a la mitjana	ALTA	Coordinador Grau	Curs 2014-2015	No
Taxa de graduació	Millorar la taxa de graduació de la titulació Facilitar convalidacions en cas de trasllat d'expedient	Modificació no substancial consistent en l'eliminació de requisits per cursar assignatures obligatòries i optatives del Grau en Dret	ALTA	Coordinador Grau	Curs 2014-2015	Si

MÀSTER EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

Àrees de millora / Identificació de causes	Objectius a assolir	Accions de millora	Prioritat	Responsable	Termini	Modificació de la Memòria del títol Sí/No
Oferta acadèmica Màsters	Captar estudiantat que pretén cursar el Màster en Advocacia amb algun tipus d'especialització en l'àmbit del Dret Penal. Optimitzar els recursos personals i materials de l'FDE per tal d'oferir una oferta coherent i coordinada de màsters en l'àmbit jurídic. Contribuir a l'impuls de l'expansió selectiva i estratègica de l'oferta acadèmica per la via del foment de les dobles titulacions de Màsters.	Plantejar una doble titulació amb el Màster en l'Advocacia, oferint un complement per aquest amb una especialització en l'àmbit del Dret Penal.	ALTA	Vicedegana responsable del POP de l'FDE	Curs 2014-2015	No

Internacionalització i excel·lència	Impulsar el reconeixement del Màster atès que es tractar de l'únic existent a l'àmbit geogràfic espanyol en què s'aborda l'anàlisi en profunditat tant de disciplines jurídiques com de les de base més empírica relacionades amb el fenomen criminal.	Organització de dos esdeveniments acadèmics amb professorat convidat d'altres universitaris de l'estat espanyol i estrangeres.	ALTA	Coordinadora del Màster	Curs 2014-2015	No
Metodologia docent	Millorar la qualitat de la docència virtual del Màster	Implementació d'una estratègia docent que permet la virtualització dels mòduls optatius	ALTA	Coordinadora del Màster	Curs 2014-2015	No
MÀSTER EN CIÈNCIES JURÍDIQUES						
Àrees de millora / Identificació de causes	Objectius a assolir	Accions de millora	Prioritat	Responsable	Termini	Modificació de la Memòria del títol Sí/No
Pla d'estudis	Especialització del Màster	Introducció d'una modificació substancial que redueixi el mòdul obligatori a 30 ECTS, que abastaria els aspectes més generals. D'altra banda, l'especialització s'assolirà a través de dues línies: Dret de l'empresa i Dret Internacional i de la UE, de 18 crèdits ECTS cadascuna.	ALTA	Coordinadora Màster	Curs 2014-2015	Si

Oferta acadèmica Màsters	<p>Captar estudiantat que pretén cursar el Màster en Advocacia amb algun tipus d'especialització en l'àmbit del Dret Públic i/o del Dret Privat.</p> <p>Optimitzar els recursos personals i materials de l'FDE per tal d'oferir una oferta coherent i coordinada de màsters en l'àmbit jurídic.</p> <p>Contribuir a l'impuls de l'expansió selectiva i estratègica de l'oferta acadèmica per la via del foment de les dobles titulacions de Màsters</p>	Plantejar una doble titulació amb el Màster en l'Advocacia, oferint un complement per aquest amb dos àmbits d'especialització molt determinats, en els que l'FDE compta amb investigadors de gran renom: la línia de Dret de l'empresa, i la línia de Dret internacional i de la Unió Europea.	ALTA	Vicedegana responsable del POP de l'FDE	Curs 2014-2015	No
--------------------------	---	--	------	---	----------------	----

MÀSTER EN ADVOCACIA

Àrees de millora / Identificació de causes	Objectius a assolir	Accions de millora	Prioritat	Responsable	Termini	Modificació de la Memòria del títol Sí/No
Pla d'estudis	Adequació al temari de la convocatòria de la prova per l'obtenció del títol en Advocat/da	Introducció d'una modificació no substancial per incorporar al pla d'estudis la matèria Litigació Constitucional i Internacional	ALTA	Coordinadora Màster	Curs 2014-2015	Si
Pla d'estudis	Especialització de les pràctiques en òrgans judicials	Introducció d'una modificació no substancial per adequar el contingut de l'assignatura Pràctiques I.	ALTA	Coordinadora Màster	Curs 2014-2015	Si
Web del màster	Millora de la informació que consta a la web del Màster	Actualització a la web de les guies docents de les matèries del Màster.	ALTA	Coordinadora Màster	Curs 2014-2015	No

Oferta acadèmica Màsters	Captar estudiantat que pretén cursar el Màster en Advocacia amb algun tipus d'especialització en l'àmbit del Dret Públic i/o del Dret Privat. Optimitzar els recursos personals i materials de l'FDE per tal d'oferir una oferta coherent i coordinada de màsters en l'àmbit jurídic. Contribuir a l'impuls de l'expansió selectiva i estratègica de l'oferta acadèmica per la via del foment de les dobles titulacions de Màsters	Plantejar una doble titulació amb el Màster en Sistema de Justícia Penal i una doble titulació amb el Màster en Ciències Jurídiques, la qual cosa permetrà oferir una major especialització en dos àmbits molt determinats.	ALTA	Vicedegana responsable del POP de l'FDE	Curs 2014-2015	No
-----------------------------	--	---	------	---	----------------	----

5. Evidències

Les evidències están organitzades en carpetes i subcarpetes que porten el nom de l'estàndard i subestàndard. Tota la documentació està disponible al campus virtual de la UdL. S'enviarà la ruta i els codis d'accés per email.

ESTÀNDARD (nom de la carpeta)	EVIDÈNCIA (nom del document)	DESCRIPCIÓ EVIDÈNCIA
Estàndard 1	121(nom títol)MemActVerificacio.pdf	Enllaç a la documentació del Portafoli del Títol on es troba la Memòria vigent
	<u>122(nom títol)InfVerificacio.pdf</u>	Informe de verificació de la titulació (AQU Catalunya)
	<u>123(nom títol)InfFinAvalAQU.pdf</u>	Informes de valoració del seguiment anual (AQU Catalunya)
Estàndard 2	211(nom títol)_ Web	Enllaç al web de la titulació
	221UdL_IST	Enllaç a la pàgina web de l'OQUA amb els informes de seguiment anual de la titulació
	231UdL_PG23	Procediment del SGIQ – PG23: Publicar informació i retre comptes sobre el programa formatiu
Estàndard 3	311UdL_PG02	Procediment del SGIG – PG02: Dissenyar programes formatius
	321UdL_EstOpinio	Instruments per a la recollida de la satisfacció dels grups d'interès
	331UdL_PG03	Procediment del SGIQ – PG03: Revisar i millorar els programes formatius
	351(nom centre)_ISSGIQ	Informes de seguiment i revisió del SGIQ del centre
	351(nom centre)_AcordsMilloraCentre	Document que recull els Acords de millora signats entre l'equip de govern de la UdL i l'equip de direcció del centre. Aquests acords s'emmarquen en el nou model de finançament dels centres de la UdL.
Estàndard 4		
Estàndard 4.1	411(nom títol)_PDAssigProf	Pla docent de la titulació amb la informació d'assignatura, professorat (categoria i dedicació) i hores de docència impartida per cada professor/a. Curs 13/14. Inclou TOTES LES

ESTÀNDARD (nom de la carpeta)	EVIDÈNCIA (nom del document)	DESCRIPCIÓ EVIDÈNCIA
		ASSIGNATURES DE LA TITULACIÓ.
	412(nom títol)_ProfAssociatDeptActivPpal	Llistat de TOT el professorat associat d'un departament amb l'activitat principal que desenvolupen fora de la universitat. El llistat inclou tot el professorat associat del departament, no només el que imparteix docència a la titulació. El document inclou tots els departaments que imparteixen docència a la titulació.
	413(nom títol)_ProfCollabLlocTreb	Llistat del professorat col·laborador extern que participa en la titulació i el seu lloc de treball fora de la universitat.
	414(nom títol)_ExperienciaProfessorat	Enllaç a la pàgina web del departament on es mostra l'experiència professional i de recerca del professorat implicat en la titulació.
Estàndard 4.2	421(nom departament)_PDPDI	Pla docent de TOT el professorat del departament amb les hores totals de docència que imparteix (encàrrec docent total). No estan informades les descàrregues per gestió o altres situacions de descàrrega docent que pugui tenir el professor/a
	431UdL_PFormPDI	Pla de formació del PDI de la UdL
	432(nom centre)_FormDocentRebPDI	Cursos de formació docent que ha rebut el PDI del centre en l'últim curs acadèmic
Estàndard 5		
Estàndard 5.1	511(nom centre)_PC03	Procediment del SGIG – PC03: Acollir i orientar a l'estudiant
	512UdL_Nestor	Enllaç a la pàgina web on s'informa del programa institucional de la UdL per a les tutories dels alumnes de grau NÉSTOR
	513(nom centre)_IndSatTutNestor	Anàlisi dels indicadors de satisfacció sobre les tutories realitzades al centre en el marc del programa NESTOR
	514(nom centre)_Practiques Externes Obligatories	Pla d'actuació institucional per facilitar la inserció laboral: el Programa de Pràctiques Externes Obligatòries

ESTÀNDARD (nom de la carpeta)	EVIDÈNCIA (nom del document)	DESCRIPCIÓ EVIDÈNCIA
		Indicadors de satisfacció sobre les accions d'orientació professional: Resultats de les enquestes del Pràcticum Extern obligatori (inclòs en el Dossier d'Indicadors de la Titulació – Annex de l'informe d'acreditació)
Estàndard 5.2	521UdL_IndSatSBD	Indicadors d'ús i satisfacció dels Serveis Bibliotecaris de la UdL
Estàndard 6		
Estàndard 6.1	611(nom títol)_CompAssig	Taula on s'indica el grau en el que es treballen les competències de la Memòria VERIFICA en cada assignatura seleccionada + TFG/TFM + Pràctiques Externes obligatòries
	612(nom títol)_ActFormAssig1 612(nom títol)_ActFormAssig2	Per a cada una de les assignatures seleccionades + TF + Pràctiques Externes obligatòries: - Document amb les d'activitats de formació.
Estàndard 6.2 Una carpeta per cada assignatura, TFG/TFM i Pràctiques Externes obligatòries	621(nom títol)_AvalAssig1 621(nom títol)_AvalAssig2 ... 621(nom títol)_AvalAssig1_Examen 621(nom títol)_AvalAssig1_Rubrica 621(nom títol)_AvalAssig1_Activitats ...	- Document amb l'explicació de les activitats d'avaluació - Document de rúbriques de les activitats d'avaluació - Exemples de proves avaluatives
	622(nom títol)_RealitzEstAssig1_Qualif1 622(nom títol)_RealitzEstAssig1_Qualif2 ... 622(nom títol)_RealitzEstAssig1_Act1_Qualif1 622(nom títol)_RealitzEstAssig1_Act1_Qualif2 ... 622(nom títol)_RealitzEstAssig1_Rubrica_Qualif1	- Exemples de realitzacions dels estudiants per a cada prova avaluativa i qualificació - Exemples de valoracions amb rúbrica per a una realització d'un estudiant en una activitat d'avaluació - Llistat de qualificacions del grup classe en una activitat d'avaluació

ESTÀNDARD (nom de la carpeta)	EVIDÈNCIA (nom del document)	DESCRIPCIÓ EVIDÈNCIA
	... 622(nom títol)_RealitzEstAssig1_Llistat_Qualif1	
	623(nom títol)_listaTFG	Llistat dels TFG/TFM de l'últim curs acadèmic
	624(nom títol)_RelCentresPExternes	Relació dels centres on l'estudiantat realitza les pràctiques externes
Estàndard 6.3	631(nom títol)_DIT	Dossier d'indicadors de la titulació
Estàndard 6.4	641(nom títol)_EstudInsercLab	Estudis d'inserció laboral dels titulats (AQU Catalunya)

ANNEX 1: DOSSIER D'INDICADORS